

XXXIX APLEC

de la

SARDANIA

2014

L'ESCALA

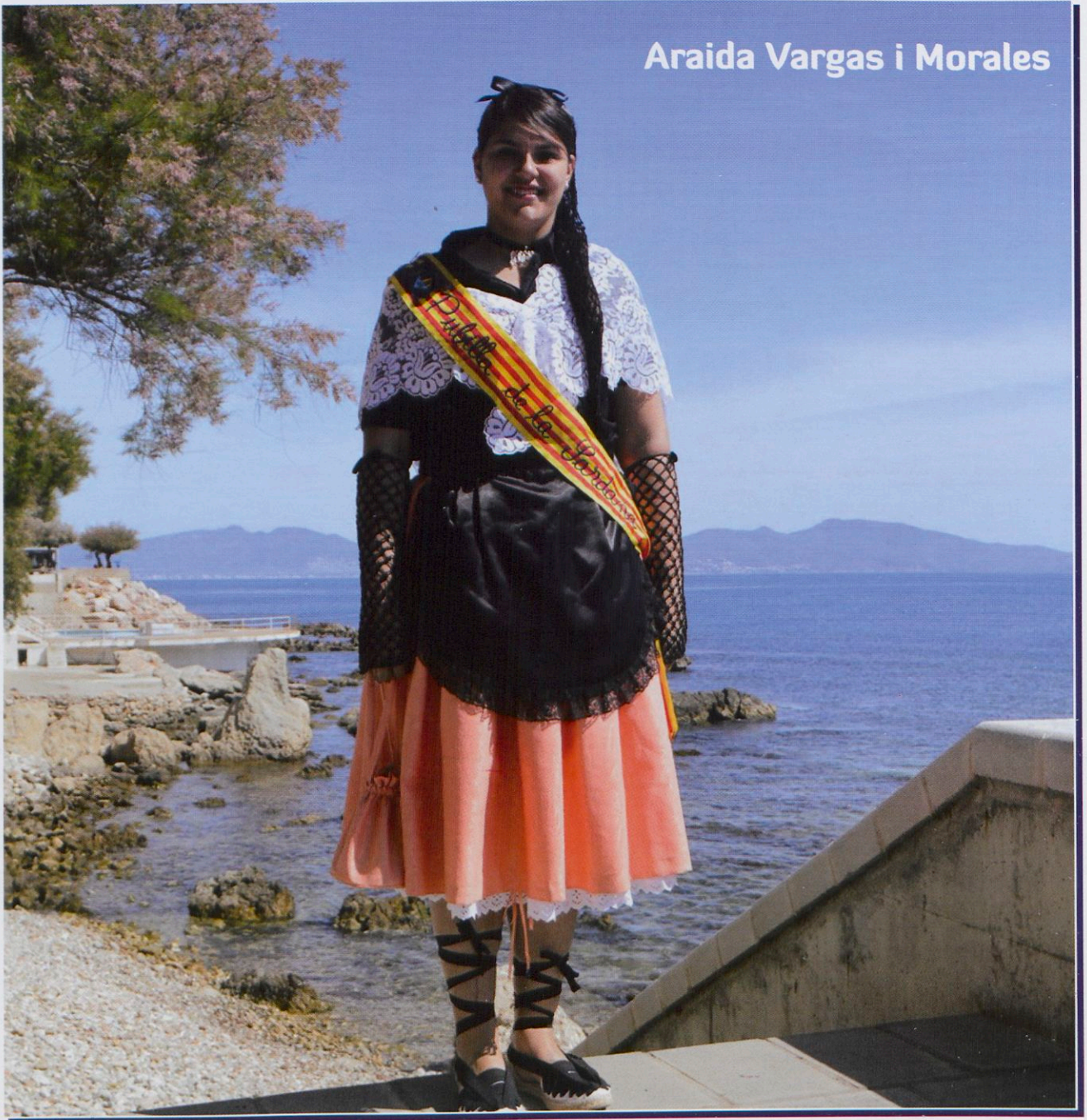

Del 29 de maig a l'1 de juny
Dedicat al grup d'havaneres *Els Pescadors de l'Escala*
i a la cobla *La Principal de l'Escala*

Pubilla de la Sardana de l'Escola 2013

Araida Vargas i Morales

Agrupació Sardanista
Escalena "Avi Xaxu"

AGRUPACIÓ
D'APLECS SARDANISTES
DE LES COMARQUES
GIRONINES

AJUNTAMENT
DE L'ESCALA

Diputació de Girona

L'Escola Ciutat Pubilla
de la Sardana 2010

CONFEDERACIÓ
SARDANISTA
DE CATALUNYA

L'Escola-Empúries

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Centre de Promoció
de la Cultura Popular
i Tradicional Catalana

"la Caixa"

Visca l'Aplec!

La Comissió Organitzadora

Escalenques, escalencs, visitants, lectors i fidels a la rodona:

La societat globalitzada i tal com discorre el temps actualment, moltes vegades, ens priva de poder assaborir els petits detalls i bons moments que ens brinda la vida. Un any més, però, arriba l'annual i ineludible cita de l'Aplec de la Sardana, un bon moment per a retrobar-nos amb amics i coneguts, posar-nos al dia i comentar molts temes, alhora que ballem la dansa més identificativa de totes les catalanes i catalans.

No seria just ni sensat iniciar aquest convit sense manifestar, un any més, el nostre sincer agraïment a totes aquelles persones que fan possible que aquest butlletí vegi la llum cada any: els col·laboradors d'escrits, les empreses patrocinadores i totes aquelles persones que l'adquiriu. A tots vosaltres, moltes gràcies per les vostres incondicionals col·laboracions i aportacions, sobretot les dels establiments i comerços que ens ajuden a poder sufragar les despeses que suposa l'organització d'un esdeveniment d'aquesta dimensió, sobretot en moments en els que les administracions, amb més o menys encerts o més o menys oportunitat, retallen i disminueixen les seves aportacions.

Independentment que novament s'hagi de celebrar la 39a edició de l'Aplec a la plaça de Catalunya, per tercer any, l'Aplec d'enguany és de doble dedicatòria i amb un marcat caràcter musical: a la

cobla *La Principal de l'Escala*, amb motiu del 10è aniversari de la seva recuperació, i al grup d'haveres local *Els Pescadors de l'Escala*, amb motiu del 50è aniversari, de ser un dels guardonats amb la Creu de Sant Jordi 2014 i per haver fet difusió de la sardana cantada als escenaris. A més, ambdós conjunts duen el nom de la nostra vila arreu on actuen, un altre argument de pes per a dedicar-los l'Aplec.

Respecte a la programació, i essent conscients de l'èxit assolit amb el treball conjunt, novament unim esforços amb el CER i la secció de Pubillatge per a la vigília de l'Aplec tornar a celebrar la *Tarda de la Cultura Catalana*, tarda en la qual, a més de danses catalanes, el grup *Els Pescadors de l'Escala* oferirà un concert de sardanes cantades, una oportunitat única que no podeu desaproveitar. I pel que fa a la resta d'actes, a més d'una interessant audició comentada, l'Aplec pròpiament dit el diumenge 1 de juny, el qual, a part de recuperar i estrenar sardanes, comptarà amb la 27a Trobada Sardanista Infantil, al matí, i a la tarda, com a novetat, la interpretació de *La Sardana de la Nostre Vida*, escollida pels oients de Ràdio l'Escala, i el 1r Concurs de Colles Improvisades.

Com fem anualment, us convidem a fer una ullada a la programació que, amb tanta il·lusió, hem ideat i, sobretot, us convidem a participar en tots els actes previstos. Us hi esperem!!!

Visca l'Aplec de l'Escala! Visca la Sardana!

Snack - Bar - Cafeteria

TREVI

Xamfrà: Sant Pere - Avi Xaxu
Tel. 972 771 601
17130 L'ESCALA

FAR gestions

Àngels Felip

Port d'en Perris, 4 - Apartat 198
17130 L'ESCALA
Tel. i Fax 972 773 069 - Mòb. 686 978 720
fargestionslescala@gmail.com

FARMÀCIA PIETAT COLOMER

Av. Ave Maria, 3
Tel. 972 770 477
17130 L'ESCALA

Carnisseria FERMÍ VILA

C/ La Torre, 43
Tel. 972 771 402
17130 L'ESCALA

forn de pa "EL PILANET"

Ens trobareu a:
Forn "El Pilanet"
Urb. els Pilans
Tel. 972 770 231
Forn "Cal Gall"
Plaça V. Català
Tel. 972 770 082

EL TEU PA D'AHIR, D'AVUI I DE SEMPRE

FUSTERIA

Geli.

TOT EN FUSTA I VIDRE

C/ Closa d'en Llop, 3
17130 L'ESCALA
Tel/Fax 972 770 347

VIATGES I ACTIVITATS MARÍTIMES

C/ Maranges, 3 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 773 797 - Fax 972 770 332
www.creuers-marenostrum.com

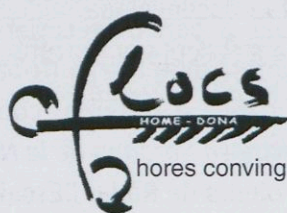

Plaça Església
C/ Enric Serra, 25
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 771 958
escot@escot-lescala.com

Pg. Jesús M. Isern, 2 (Port d'En Perris)
17130 L'ESCALA - Tel. 972 772 679
info@lacala-restaurant.com
www.lacala-restaurant.com

Perruqueria

hores convingudes

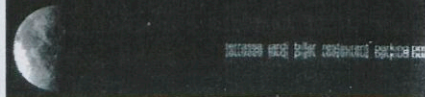
Av. Ave Maria, 24 - Tel. 972 775 000
17130 L'ESCALA

Oficina central
B.E.T.S.A.
Nou 139, entresol
17600 Figueres - Girona (Espanya)
Tel. 972 674 519 - 972 674 501
Fax 972 674 495
WEB: www.Betsa.es
E-mail: CalaMontgo@betsa.es

Av. Montgó, s/n
Tel. 972 770 866
Fax 972 774 340
17130 L'ESCALA (Espanya)

la lluna

Camí Ample, 50
Tel. 972 773 052
17130 L'ESCALA

imperi

perruquers
unisex
Olga

Av. Montgó, 27 (Riells)
Tel. 972 771 003
17130 L'ESCALA (Girona)

CONSTRUCCIONS J.A. AGUILERA I FILL

C/ Sert, 4 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 772 523
Mòbil 649 845 992

VIATGES ESCALATOUR, S.L.

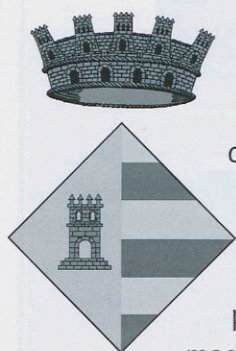
AGÈNCIA DE VIATGES, G.C. 85

M. Rosa Portell
Directora

Av. Ave Maria, 43 - 17130 L'ESCALA
Tel. 34 972 770 218
Fax 34 972 773 040
escatour@intercomgi.com
www.escalatour.group-team.com

Benvinguts a l'Aplec

Estanislau Puig i Artigas

Aquest any ha estat concedida la Creu de Sant Jordi a Els Pescadors de l'Escala, "en el cinquantè aniversari de l'adopció oficial del nom d'un grup constituït a finals de la dècada de 1950". En les diverses etapes que ha tingut aquesta formació en el seu llarg recorregut, han sobresortit dues característiques. Ha estat un dels grups més importants de Catalunya que ha popularitzat l'havanera, la cançó de taverna i diversos aspectes de la cançó popular i tradicional catalana. L'altre aspecte ha estat la dimensió i la popularitat que ha donat al poble de l'Escala al llarg de tots aquests anys. Des que l'any 1966 fes la seva primera actuació fora de l'Escala, concretament a Palamós, fins al dia d'avui, han estat uns dels ambaixadors del nostre poble més coneguts i apreciats arreu de les terres catalanes i també més enllà.

L'altra formació musical a la que també es dedica l'aplec de 2014, té la doble característica de ser relativament jove, però de tenir unes arrels profundes en la tradició musical i sardanista de l'Escala. L'any 2004 l'Escala tornava a tenir una cobla de sardanes, després que l'any 1957 s'hagués extingit La Principal de l'Escala, fundada l'any 1906. Van ser 47 anys que a la població no hi va haver cap forma-

ció musical de sardanes. Al refundar l'antiga cobla, l'Escala tornava a recobrar i a posar en el mapa la seva llarga tradició de compositors de sardanes i cobles que tenen en l'Aliança i sobretot en La Principal de l'Escala, un dels seus principals exponents. La voluntat dels intèrprets de la formació és, entre d'altres, la de recuperar i donar a conèixer les sardanes de compositors escalencs, com ara Josep Vicens Juli "Avi Xaxu", Pere Mercader, Lluís Albert, Joaquim Hostench i altres.

Una altra de les fites, igual que Els Pescadors de l'Escala, ha estat la de portar part de la nostra cultura arreu del món. Malgrat la seva joventut ja poden destacar les sortides realitzades a Grècia, Sardenya, País Basc o Suïssa.

Des de l'ajuntament volem congratular-nos de l'encert de l'Agrupació Sardanista Escalenca al dedicar el XXXIX Aplec a aquestes dues formacions musicals que han popularitzat la nostra vila molt més enllà dels cercles estrictament musicals. També donem la més cordial benvinguda a tots els sardanistes i a les persones que ens visiten en aquesta diada tan assenyalada, així com agrair a totes les persones que any darrera any fan possible la celebració del nostre aplec

Moltes gràcies a tots.

*Alcalde de l'Escala
L'Escala, maig de 2014*

PLANXA I PINTURA

autoPlacid

Jaume Aiguabella Ros

REPARACIÓ DE VEHICLES
DE TOTES LES MARQUES

autoplacidsl@espai-i.com

Tel. 972 776 100 – 699 462 013

Fax 972 776 101

Closa d'en Llop, 64 – 17130 L'ESCALA (Girona)

JUNCA

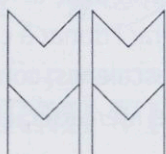
Gràcia, 4 - Tel. 972 770 747
Av. Riells, 70 - Tel. 972 773 286
17130 L'ESCALA

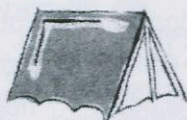
**SERVEI A
DOMICILI**
972 77 54 32

miquel moya

interiorista

www.mmestudi.com
miquel@mmestudi.com

CAMPING RIELLS

Camp Rabassa, s/n - 17130 L'ESCALA
Apart. 34 - Tel./Fax 972 770 027
E-mail: info@campingriells.com
Girona - Costa Brava

Joan Palau

Pintor Joan Massanet, 74

**ELECTRICITAT - AIGUA
CALEFACCIÓ**

Telèfon 972 771 805
17130 L'ESCALA

ALUMINIS RAMIÓ
fusteria d'alumini

C/ Saladors, 2
17130 L'ESCALA
(Girona)
Tel. 972 772 488
Mòbil 691 724 864

Aluminier TECHNAL

aluminiramio@hotmail.com

FISIO L'ESCALA

CENTRE DE FISIOTERÀPIA I RECUPERACIÓ FUNCIONAL

Marta Barretina Ginesta
Fisioterapeuta col. 834

Ronda del Pedró, 12
17130 L'ESCALA
Tel./Fax 972 771 475

CONSTRUCCIONS NAVALS • ESPECIALITZATS EN VELA LLATINA

DRASSANES SALA

Salvador Feliu Sala

Port La Clota, 8
Tels. 972 770 734
972 772 205

17130 L'ESCALA (Costa Brava - Girona)

helène

Maranges, 15 - Tel. 972 770 073
17130 L'ESCALA
Monturiol, 2 - Tel. 972 501 670
17600 FIGUERES

PERRUQUERIA

C/ de la Torre, 45, 1r pis
Tel. 972 770 118
17130 L'ESCALA

MERCERIA - LLENCERIA - CONFECCIÓ

Santa Màxima, 17 - Tel. 972 770 478
17130 L'ESCALA (Girona)

**GERMANS
RIBAS MOLINA s.c.**

**ELECTRICITAT - FONTANERIA
CALEFACCIÓ - GAS**

Av. de Girona, 6 i Rubens, 2
Telèfon: 972 770 655
17130 L'ESCALA (Girona)

ROSTISSERIA

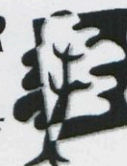
KANKILIS

Camí Ample, 1
Av. Ave Maria, 1
Tel. 972 774 558
17130 L'ESCALA

JARDINER

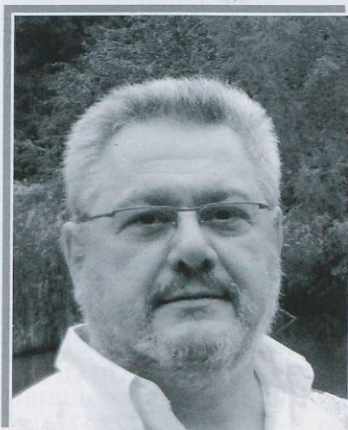
Joaquim Parals Moner

Av. Girona, 41 A-2
17130 L'ESCALA
Telèfon: 659 140 019

Els nostres herois

Joaquim Rucabado i Aguilar

Fa uns dies es va presentar la Guia d'Aplecs 2014. Fent una mica de balanç de la manera com es va desenvolupar l'acte a la sala municipal d'Arenys de Munt, Capital de la Sardana 2013, em vaig quedar amb les

paraules d'agraïment d'en Jordi Molina, just a les acaballes del concert: ***gràcies a la dedicació dels organitzadors, les cobles podem seguir tocant i els balladors podeu seguir ballant.***

Si repassem la nova guia, podem constatar que s'hi relacionen més de 200 aplecs, més de 40 concursos de colles i una munió d'altres actes d'arreu del país. Tots ells formen part de les gairebé 3.000 activitats sardanistes que es celebren en tot el territori. I al darrere de totes aquestes activitats, empenyent amb molt d'esforç, hi ha unes entitats i, evidentment, unes persones que dediquen una bona part del seu temps lliure a organitzar-los.

En Jordi té raó. Ja podem tenir uns bons compositors, els millors instrumentistes o un nombre ingent de balladors, que si no hi ha qui hi dediqui el seu temps lliure, qui sacrifiqui part de la seva vida social, qui faci la feina parlant en plata, tots aquests actes se n'anirien en orris.

És just, doncs, que temporada rere temporada, reconeguem el mèrit d'aquestes persones que, des de les seves entitats o comissions de festes, lluiten –i de quina manera– amb les administracions per les subvencions i el suport tècnic, amb els comerciants per obtenir-ne publicitat i patrocinis, amb les cobles per pactar preus, horaris i programa i amb els mitjans de comunicació per atraure el major nombre d'assistents possible.

I aquestes persones, a més del reconeixement públic, necessiten el suport decidit dels qui gaudim del resultat dels seus esforços i de la seva dedicació. Sóc conscient que estic encetant una temàtica molt subjectiva perquè la percepció que cada un de nosaltres té del grau de participació o compromís amb el seu entorn és molt divers. Com a participants, sempre ens podem fer una reflexió: el gaudi que he obtingut amb l'activitat d'avui està proporcionat i queda compensat amb el que hi he aportat?

A L'Escala també n'hi ha d'herois, perquè a més de les ballades, concerts i altres activitats sardanistes, ja s'hi han organitzat trenta-nou edicions de l'Aplec.

Felicitats! No defalliu! Us necessitem!

President de la Confederació Sardanista de Catalunya

canmiquelhotelrestaurant

Platja de Montgó, s/n - 17130 L'ESCALA
Tel. rest. 972 771 002
Tel. hotel. 972 771 452
Fax 972 776 293
www.canmiquel.com

PINTURES M. VICH S.A.

Venda
al major
i detall

«COLORS A L'INSTANT»

Pintures, barnissos, maquinària, eines,
parquet, moquetes, roba de treball
Avinguda Riells, 26 A
Tel.-Fax 972 773 013 / Mòbil 669 207 777
17130 L'ESCALA
E-mail: pinturesmvich@hotmail.com

Salaons Solés, SA
Closa d'en Llop, 40 - 17130 L'ESCALA - Apt. de correus 210
Tel. 972 770 357 - Fax 972 774 171 - A/e: soles@anxoves.com

M & M

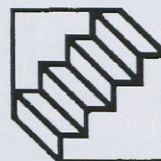
Classes particulars

E.P. - E.S.O. - Batxillerat
Grau Mitjà - Grau Superior - Oposicions
Francès - Anglès - Català per a estrangers

Camí Ample, 9 - 17130 L'ESCALA
Tels. 972 771 150 - 696 077 287
696 043 887

+34 972 77 45 69 - L'ESCALA

Estudi i Servei ASSESSORIA EMPRESARIAL

C/ Puig, 3 - Telèfon 972 772 177
17130 L'ESCALA

MILAR

electro rivera valentin sl

VENDES

Exposició
Electrodomèstics
Parament de la llar
Imatge i so
Telefonia

INSTAL·LACIONS

Taller
Gas
Llum
Aire condicionat
Aigua
Calefacció

C/ Ave Maria, 36
Tel. 972 770 423
17130 L'ESCALA (Girona)
Fax 972 776 023
riveravalentin@wanadoo.es

C/ Rubens, 18
Tel. 972 772 754

Can frigola

Pa cuit amb llenya

C/ del Mar, 15 - Tel. 972 770 344
17130 L'ESCALA

C/ Garbí, 6 - Tel. 972 770 430
17130 L'ESCALA (Girona)

Restaurant - Pizzeria VOLANTÍ

GELATERIA - CAFETERIA - CREPERIA

Terrassa sobre el mar
Menús especials per a grups
i reunions

Ronda de l'Olla - Tel. i Fax 972 770 728
17130 L'ESCALA (Alt Empordà) Girona

INSTITUT LAURA

BELLESA I
ESTÈTICA

Depilacions
Tractaments facials i corporals
Manicura - Estètica del peu
Maquillatge - Solàrium vertical

C/ Sta. Màxima, 38 B
17130 L'ESCALA
Tel. 972 772 396

REPARACIONS COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/ Pintor Joan Massanet, 26
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 548

BOUTIQUE LACOSTE

C/ del Port, 23 - Tel. 972 774 946
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

Can
Ramon

MENJAR PER EMPORTAR
Fruites, verdures, carns i congelats

Av. Girona, 65 - Local B
Tel. 972 776 689
17130 L'ESCALA

RESTAURANT SNACK-BAR MAR I CEL

Av. Riells, 50 - Tel. 972 771 751

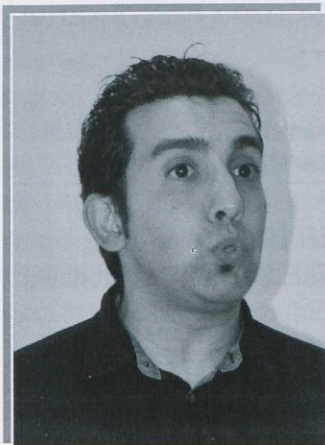
HOSTAL - RESTAURANT

C/ Gràcia, 10 - Tel. 972 770 092
17130 L'ESCALA

Nou president i nova Junta

Jordi Gallegos i Córdoba

Sardanistes de l'Esca-
la i d'arreu de les
contrades:

Em dirigeixo a totes i
a tots vosaltres, per
primera vegada, com
a nou president de
l'Agrupació d'Aplecs
Sardanistes de les
Comarques Gironines.
Les meves primeres

paraules vull que siguin d'agraïment per a tota la
resta de companyes i companys, i en especial als
de l'Esca-la que em volgueren fer costat aquell
dia, per la confiança dipositada en la candidatura
que vaig encapçalar i en la qual, presa la posses-
sió de càrrecs, m'acompanyen Anna Ma. Mercader,
com a sots presidenta, Sagrari Martorell, com
a secretària, i Josep Ma. Abulí, com a tresorer. Així
mateix, vull agrair sincerament les mostres de
suport i de felicitació que he rebut per part de
molts de vosaltres.

L'elecció, el passat 22 de febrer en una assem-
blea precisament organitzada pels companys de
la Bisbal, fou molt il·lusionant i especial per ser a
casa, a l'Empordà, on nasqué la sardana i on crec
que hem de ser llurs màxims garants i la punta de
llança de la seva defensa. És per això que, des de
fa 3 mesos, la Junta que presideixo i la de la Con-
federació Sardanista de Catalunya estem trebal-
lant fort i amb un especial èmfasi davant les ins-
titucions i els mitjans de comunicació per donar a

la Sardana el lloc que es mereix en la societat i en
el món de la cultura.

Ha arribat, per tant, l'annual i ineludible cita de l'A-
plec de la Sardana, la festa major en la qual cada
població ofereix els honors més elevats a *La dansa
més bella...*, com un dia escrigué el gran poeta
Joan Maragall. A tots els que hi participeu i el feu
possible, moltíssimes gràcies per les vostres
incondicionals col·laboracions i aportacions amb
les que, tot i la mala època que es viu, continueu
apostant per la Cultura Tradicional i Popular catala-
nes, en general, i en la Sardana, en particular. I als
sardanistes de primera línia, us esperono a seguir
ajudant les entitats organitzadores tant com
pugueu i en la mesura de les vostres possibilitats,
ja que tota ajuda, per petita que sigui, serveix.

Amb el vostre suport i escalf motiveu i esperoneu
un grup de persones molt pencaire, que viu i sent
el que fa i, sobretot, que ho dóna tot, i prova d'a-
quest fet és que, per quart any en consecutiva,
l'Esca-la rebrà el guardó del 3r Premi de Millor
Butlletí Sardanista 2013. Us ho ben mereixeu pel
treball tenaç que feu.

La Cultura és... nostra, la millor manera per reivin-
dicar la nostra manera de fer, pensar, viure i fer
realitat un millor futur per a Catalunya, i l'Aplec
de l'Esca-la en serà una bona oportunitat per a
refermar-ho i fer-ho evident. Ens hi trobem!!!

Visca Catalunya! Visca la Sardana!

Visca l'Aplec de l'Esca-la!

*President Agrupació d'Aplecs Sardanistes
de les Comarques Gironines*

*La nova Junta de
l'Agrupació d'Aplecs
de Comarques Gironines
per al mandat 2014-2018.*

*D'esquerra a dreta:
Josep Ma. Abulí (tresorer),
Jordi Gallegos (president),
Anna Ma. Mercader (vicepresidenta)
i Sagrari Martorell (secretària).*

Merceria Llenceria
Novetats
Tuti

C/ del Port, 41
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 756

TALLERS PLAJA

Agent Peugeot

DES DEL 1920 AL SEU SERVEI
VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ,
SERVEI DE PLANXISTERIA, MECÀNICA, PINTURA

Crta. Closa d'en Llop, 104
Tel.: 972 770 591
17130 L'ESCALA

Joaquim
Maspoch
Illa

ELECTRICITAT i FONTANERIA

Vilabertran, 49 - 17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 771 609

INSTAMENT

AIGUA - GAS - ELECTRICITAT
CALEFACCIÓ - CLIMATITZACIÓ
ENERGIA SOLAR

C/ Rusiñol, 28 - 17130 L'ESCALA
www.instament.com
info@instament.com
Tel. 972 770 649

EUROGAME, S.A.

MÀQUINES RECREATIVES TIPUS B - VÍDEO JOCS
PIN.BALLS - BILLARS AMERICANS - ATRACCIONS

Closa d'en Llop, 10
Tel. 972 770 512 - Fax 972 772 573
Tèlex 57356
17130 L'ESCALA (Girona)

BUGADERIA, LAVANDERIA
LAVANDERIE, LAUNDRY, WÄSCHEREI

DOLMON

C/ Codolar, 22
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 015

FORN DE PA
PASTISSERIA

C/ del Mar, 18
L'ARMENTERA
Tel. 972 520 182

HOTEL
RIOMAR

17130 SANT MARTI D'EMPÚRIES
Tel. i Fax 972 77 03 62
www.riomarhotel.com

Farmàcia BALLESTA

Rosa-Maria Ballesta Llinàs

Av. de Girona, 25
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)
GIRONA
Tel/Fax 972 771 575

RENAULT L'ESCALA

Mecànica i Pneumàtics
Planxa i Pintura
Vehicles Nous, Km 0 i d'Ocasió
Reparem tot tipus de Vehicles i Motos

Closa d'en Llop, 34 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 772 301
e-mail: ranaultfumado@gmail.com

illa mateva
CÀMPING RESORT

Tel. 972 770 200

CUINA EMPORDANESA
I MEDITERRÀNIA

C/ R. de Corbera, 1
Port de la Clota
Tel: 972 771 201
17130 L'ESCALA

Dra. M.G. NICOLAU

Obstetrícia i Ginecologia
núm. col·legiat 3801

Hores convingudes

Ronda Pedró, 8 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 771 949

la clota 17130 L'ESCALA (Girona) **La Clota dels Pescadors** 972 77 42 61

M Rosa Planas

FARMÀCIA

Av. Riells, 8 - Tel. 972 771 473
17130 L'ESCALA

Érem, som i serem¹

1714 X 2014

Commemorar és reviure la memòria de les persones, recuperar les vivències, els llocs i els fets. Recordar per no oblidar i no ser oblidats. Tres-cents anys després reivindiquem el fil que uneix el que érem, el que som i el que serem.

Catalunya no és una nota al peu de la història. N'hem estat protagonistes i volem continuar imprimint-hi les nostres experiències col·lectives de la mà de la resta de nacions del món. Terra de pas, terra d'acollida, som el producte singular de milions de persones que al llarg del segle han anat traçant el perfil del nostre paisatge emocional. Un corrent profund que s'obre pas amb força i que ens empeny cap al futur.

La identitat de Catalunya és ben viva. Els arguments els trobem als carrers, pobles i ciutats; en el treball constant i diari dels seus homes i dones i en la música de la seva llengua, en els valors que ens identifiquen i que ens fan ser poble. I és tot això que ens esperona a continuar essent.

I som on som, preparats per encarnar el futur perquè la història ens convoca per confluïr els anhels, les esperances i les il·lusions, personals i col·lectives. Per a mostra, el tarannà que ens caracteritza i ens identifica davant del món.

La cultura és l'eina més eficaç per canalitzar la nostra voluntat de ser i projectar-nos com a país. L'empenta i la capacitat creativa de totes les generacions esdevé la garantia d'una societat dinàmica i oberta. En definitiva, un país culte és un país més lliure i més just.

El camí no és gens fàcil. Mai no hem deixat d'avançar. Avui commemorem la nostra voluntat de ser, i demanem la paraula per explicar el que som. Ens plau compartir un projecte comú, herència del passat, expressió del present i voluntat de futur, on tothom és convidat. La història ens convoca. Caminem cap al futur amb naturalitat i fermesa.

Érem, som i serem

1. Pròleg del tret de sortida dels actes del Tricentenari 1714-2014, llegit per l'actriu Montserrat Carulla a la Seu Vella de Lleida el diumenge 12 de gener de 2014.

Av. Ave Maria, 1 - 17130 L'ESCALA
Tel. +34 972 770 245
Mòbil: +34 657 986 097
www.restaurantorigens.es

DISCOTECA PUB - MÚSICA EN VIU

Passeig Marítim, 1
17130 L'ESCALA

UNIÓ DE SALADORS HISTÒRICS D'ANXOVA

SALAONS SOLÉS, S.A.

Tel. 972 770 357 - soles@grn.es

CASA BORDAS, S.L.

Tel. 972 770 085 - info@casabordas.net

FILL DE J. CALLOL I SERRATS, S.L.

Tel. 972 772 577 - info@callolserrats.com

ANXOVES EL XILLU, S.L.

Tel. 972 770 820 - elxillu@terra.es

ANXOVES DE L'ESCALA, S.A.

Tel. 972 770 146 - info@anxovesdelescala.es

CENTRE MÈDIC

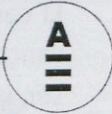
NARCÍS PRAT I SÀBAT

METGE DE CAPÇALERA I ENDOCRINÒLEG

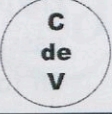
LABORATORIS AMIEL

ANÀLISIS CLÍNICS

CONCEPCIÓ DE VENTÓS I MAS

PSICÒLOGA TERAPEUTA HUMANISTA

JORDI MORAL - CRISTINA ROCAS

PODÒLEGS - ORTOPEDES

PILAR GRAU SALVÀ

PSICÒLOGA (INFANTS I ADOLESCENTS)

VISITA A HORES CONVINGUDES

OBERT TOT L'ANY

C/ TRAMUNTANA, 7

17130 L'ESCALA

TEL. 972 774 856

radiolescala
.cat

Parlem de tu! **107.6 FM**
Escolta'ns per FM, TDT, Internet o al mòbil
(aplicació Tunein)

Segueix-nos a

Tel. 972 771 000
e-mail: radio@lescala.cat
www.radiolescala.cat

Barcelona Capital de la Sardana

Objectius

La Capital de la Sardana té com a objectius contribuir a ampliar la difusió, el conreu i el prestigi social de la sardana, incrementar la seva cohesió en l'àmbit cultural en els territoris al nord i sud de Catalunya i Andorra, i també promoure i projectar el municipi designat com a Capital de la Sardana tant a l'interior com a l'exterior de les fronteres polítiques del país.

La Comissió Capital de la Sardana, entitat independent de la societat civil formada per la Confederació Sardanista de Catalunya, la Unió de Colles Sardanistes de Catalunya i l'Obra del Ballet Popular, és qui ha implantat i desenvolupa la capitalitat de la sardana en l'àmbit esmentat anteriorment, que inclou tres estats europeus.

Qualsevol municipi pot aspirar a ser designat com a Capital de la Sardana. Per ser-ho ha de presentar la corresponent candidatura i que la Comissió l'elegeixi com a capital, d'entre les candidatures presentades en cada edició.

Sobre Barcelona, Capital de la Sardana 2014

El nomenament de Barcelona com a Capital de la Sardana 2014 esdevé una oportunitat única per situar la dansa nacional de Catalunya i, per extensió, els moviments que s'hi vinculen (com els que aglutina el coblisme actual o manifestacions prò-

ximes a la pròpia sardana provinents d'altres àmbits de la cultura popular i tradicional) en un punt de centralitat clau en relació al discurs i la creació artística contemporànies.

Aquest nomenament coincideix en el temps amb la pròpia celebració dels actes del tricentenari del 1714 i del nomenament de Barcelona com a Capital de la Cultura Catalana, projectes als quals la pròpia Confederació Sardanista de Catalunya aporta propostes pròpies, ja sigui en solitari o en col·laboració amb tercers. Un programa que a partir d'allò més proper, d'allò que entenem com a local, articula una proposta nacional, de país, amb voluntat universal que és també i principalment internacional. La sardana, en el seu vessant musical i coreogràfic, entesa com a reclam i atractiu per als qui ja la coneixen però també amb capacitat de seducció per als qui en són aliens. El programa d'actes de la Capital de la Sardana de Barcelona per al 2014 treballa en paral·lel una línia de proximitat amb una segona tal vegada més ambiciosa però igualment important de divulgació i internacionalització de la dansa i la música associades a la sardana i la cobla.

Per a més informació, sobretot actes, podeu consultar el següent web:

<http://www.capitaldelasardana.cat>

Pregó de la Capitalitat de la Sardana Barcelona 2014

Màrius Serra

L'escriptor Màrius Serra fent el pregó. Darrera d'ell, d'esquerra a dreta: el Sr. Xavier Trias, alcalde de Barcelona, el Sr. Ferran Mascarell, conseller de Cultura de la Generalitat, el sr. Joan Rabasseda, alcalde d'Arenys de Munt, i Víctor Sallés, coordinador de la Comissió Capital de la Sardana (foto: Confederació Sardanista de Catalunya)

Sardanistes, barcelonins i d'arreu del planeta. Mon pare, que era fill de Sant Guim de Freixenet, es deia Joaquim Serra. Quan de menut anava amb ell moltes vegades sentia que li deien: "ah, Joaquim Serra, com el de les sardanes!!!" I a mi allò m'encuriosia cosa de no dir i al final li vaig demanar: "Pare, qui és aquest Joaquim Serra que no ets tu?" I ell em va explicar que havia estat un gran compositor de sardanes, que ja era mort però que ell l'havia arribat a conèixer en persona. Mon pare era de 1917 i el compositor, fill de Peralada, de 1907. Des d'aquell dia, cada cop que li deien jo em sentia afalagat, com si un nen d'ara que es digués Màrius Puyol anés pel món amb son pare Carles i sentís dir: "ah, Carles Puyol, com el futbolista, oi?"

Com tothom sap, des que el geni de Maragall (Joan) ho va establir: "La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan" (poema preciós que continua amb versos no tan coneguts que fan: "és la mòbil magnífica anella que amb pausa i amb mida va lenta oscil·lant i etcètera").

Doncs bé, si fem i desfem el nom de la SARDANA, tot refent les set lletres que el componen, hi descobrirem el sentit profund, perquè l'anagrama de SARDANA fa DANSARÀ, i això és el que fem els catalans amb la sardana des de fa segles: ballar-la. Dansem, ballem i la ballem, també.

Fer un pregó el 2014, i més aquí al Fossar de les Moreres, és tan compromès com compondre una sardana, de manera que la primera idea que vaig tenir va ser escriure una sardana. Fa poc, un grup de grallers pop anomenat *Els Laietans* em van demanar que els fes un pregó pel seu disc Festa Major i m'hi vaig llançar. La cosa va acabar passant del pop al rap, i no pas a la marinera, sinó cantat. De manera que, sense adonarme'n, em vaig trobar rapejant. Començava així:

Vaig de poble en poble
i em demanen fer el pregó
Si no mai no comencen
la Festa Major... Pregó!

Agafo el nom del poble
l'observo, l'analitzo,
l'agito, l'atomitzo
i dic que és el més noble, pregó!

En busco alguna dita
els llanço una floreta
i miro d'acostar-m'hi
pedalant amb bicicleta, pregó!

Trobar-ne el gentilici
no és pas cosa senzilla
la dona de Masquefa
és masquefina...

A Tremp són trempolines
A l'Ebre hi ha ampolleres
flianques, arbequines
i a Arenys van amb ulleres!

És clar, quan els amics de la Coordinadora d'Entitats Sardanistes de Barcelona van venir a Horta a demanar-me de fer aquest pregó, el primer que vaig pensar va ser en repetir la jugada. Però de seguida em vaig adonar que no podia fer pas un altre rap, perquè tothom sap que, al món sardanista no són tant de rap com de pop. Ho saps el primer dia que escoltes una sardana: "tots són pops, tots som pops, tots som pops...". I aquí va començar la meua epopeia. Podia escriure un pregó-sardana, però de seguida em vaig adonar que les sardanes ballables millor que no tinguin lletra, perquè cal comptar i si pares esment al que et diuen, llavors et descomptes i malament rai!

De manera que al final vaig decidir fer una mena de sardana reduïda, a 5 tirades. Però és una sardana verbal, que la musical de debò l'escoltarem després perquè resulta que el compositor Jesús Ventura n'ha fet una. És a dir que jo ara ni cantaré ni us faré ballar, que hem quedat que els catalans ja la ballem prou cada dia amb tot el que ens sentim a dir! Us proposo, doncs, un **Diccionari de la Capitalitat Sardanista de Barcelona 2014 en 5 mots**. És a dir, una sardana breu, en 5 tirades verbals que corresponen a cinc parts d'una sardana.

1a. paraula: **INTROIT**, un mot que sempre m'ha semblat molt sensual i que designa la clàssica introducció del flabiol. L'anagrama que li he trobat és premonitori: I TROTIN

Sardanistes de totes les generacions que m'escolteu, us atabala el món contemporani? No badeu! L'introit, aquest preavis del flabiolet que precedeix l'execució de totes les sardanes, hauríeu d'aconseguir transformar-lo en una de les tonades de telèfon mòbil més populars. Si és perfecte! A veure, si molts castellers porten com a timbre al mòbil un toc de castells, amb aquelles gralles tan estridents que et perforen el timpà, per què no hi heu de portar vosaltres el dolç flabiolet? Cada trucada un refilet, cada whatsapp un toc de tamborí! Si és l'avís perfecte, no intrusiu, com una gota d'aigua que cau. Penseu que la capital de la Sardana d'enguany, Barcelona, és la ciutat del World Mobile Congress i que ja ho deia en Joan Maragall al tercer vers: "és la mòbil magnífica anella que amb pausa i amb mida va lenta oscil·lant". La mòbil! Sardanistes, no només us heu de moure, que ja ho feu, sinó que us heu de mobilitzar! I modernitzar.

2a. paraula per a les TIRADES DE CURTS. **TENORA**, anagrames: NOTARÉ, ROENTA...

Els sardanistes, que van néixer el segle XIX (us veig ben conservats) i heu estat molt notables durant el XX, us heu de fer notar també al segle XXI. Feu molt bé d'haver volgut que en ple 2014 la capitalitat de la sardana coincideixi amb la capitalitat del país. Vivim una època en la qual les coses socialment més trascendents succeïxen als carrers i a les places. I la sardana sempre s'ha ballat a les places. Per tant, feuvos valdre tal i com la tenora es fa valdre entre els altres instruments de la cobla, amb notes altes i clares. Teniu armes per fer-ho. Investigueu. Potser trobareu que els equips de futbol són de 11 jugadors perquè els anglesos es van fixar que la cobla catalana era d'11 músics (i que toquen 12 instruments, potser per això el porter pot tocar la bimba amb peus i mans). El que és cert és que quan el 1863 els anglesos van crear *The Football Association* feia pocs anys que en Pep Ventura, que va descobrir la tenora a Perpinyà l'any 1840, havia creat l'onze titular de la cobla, amb la tenora, el tible (que era una xeremia tible), el flabiol, el tamborí, el contraebaix, la trompeta, el trombó i el

El Fossar de les Moreres ple de gom a gom (foto: Jordi Gallegos)

fiscorn. Això és el Pep Team! Us heu de fer notar com la tenora.

- 3a. paraula per a les TIRADES DE LLARGS és justament **COBLA**, que té molts anagrames, el millor dels quals **BALCÓ**.

La cobla és una formació magnífica, començant pel seu origen etimològic, perquè prové del llatí *copula*, que vol dir lligam o unió. N'hi ha per llogar-hi cadires, i per això els músics seuen, gairebé tots, perquè el de la verrea... Quan llegia, fa anys, els relats extraordinaris d'*Una màquina d'espavilar ocells de nit* del Jordi Lara (una obra narrativa com per presumir-ne), pensava que amb el de la cobla que passeja pel país amb una furgoneta DKV carregada fins dalt d'instruments, un cineasta com Ken Loach n'hauria fet una pel·li espectacular. Ara que un treball com *La Plaga* de Neus Ballús ha mostrat tan bé un entorn tan especial com Gallecs hi he tornat a pensar. Heu d'aconseguir que algun jove de l'Escac faci una pel·li sobre una cobla. Les cobles s'escolten en rotllana giratòria per assaborir-ne el so des de diversos punts. És per això que els balladors, a les tirades de llargs, fan saltirons com per agafar millor cobertura, i el salt fort, amunt, i a puntejar, que és un esport molt sa i posa les carns a lloc (o a puesto).

- 4a. paraula i penúltima. El **CONTRAPUNT: TAP NOCTURN**

Atenció que aquí arriba un tema delicat. La cobla ha de ser una formació tancada, d'onze,

però les rotllanes són obertes a tota mena de balladors. Sardanistes, aprofiteu l'embranchida de la Via Catalana. L'última Diada molts catalans van perdre les manies de fer manetes amb desconeguts, durant una bona estona, sense por d'agafar microbis. De Salses a Vinaròs. Aprofiteu que cada cop hi ha més gent que es dóna la mà. Feu un sumatori. Els nostres compatriotes castellanoparlants de Súmate ens marquen el camí: sumem. Eixamblem rotllanes. Propiciem que a les ballades hi hagi catalans de tots colors,

perquè els catalans n'hem passat de tots colors però ara som de tots colors. Sabeu que la dansa és seductora. Recordeu l'anècdota de Fiodor Stravinski, que va escoltar *Juny* de Juli Garreta i es va emocionar. No se'n sabia avenir, "Més Garreta, més Garreta", demanava, guerreta!. Si el rus Stravinski va quedar seduït per la sardana, què no faran tota aquesta colla d'eslaus que tenim per aquí. I que no seria bonic agafar-se de les mans amb totes aquestes ucraïneses i russos i letones i lituans i estonianes que tenim per aquí, tan ben plantades i plantats com són, i saltironar una estoneta!

- 5a. paraula i última: per al **COP FINAL**, anagrama **PLA FÒNIC**.

El cop final de les sardanes sempre m'ha agradat. El darrer compàs de la darrera tirada de llargs acaba amb un acord darrer, tocat amb un cop sec, i els balladors que avancen els braços en direcció al mig de la rotllana, en senyal de comiat. A la vida, és molt important saber acabar les coses. Ben fet però mal acabat? Malament rai! Al revés, molt millor! Apliquem-nos-ho, ara que vivim *El Procés* (de Kafka). Els sardanistes ens marquen el camí. Cal saber acabar les coses. Pam, un cop sec, i avançar les braços. Per això, jo vull acabar aquest pregó de la Capitalitat de la Sardana 2014 amb un cop sec que ens fa avançar, "perquè si llegim del dret i del revés el nom de la nostra llengua, amb el cap i amb el cor, en traurem l'entrellat. Català a l'atac! Visca Catalunya!"

Premis Capital de la Sardana

Un dels actes de la proclamació de Barcelona Capital de la Sardana 2014 durant el vespre del dissabte 8 de març
(foto: Confederació Sardanista de Catalunya)

Els Premis Capital de la Sardana suposen un reconeixement per a totes aquelles persones, entitats i institucions que han desenvolupat una tasca de difusió i defensa de la sardana i la dansa tradicional.

La comissió Capital de la sardana, integrada per la Federació Sardanista de Catalunya, la Unió de Colles Sardanistes de Catalunya i l'Obra del Ballet Popular és l'encarregada d'atorgar-los segons unes categories establertes. Els criteris per concedir aquests "Premis Capital Sardana" tenen com a base els mèrits i els esforços desenvolupats, i que es consensuen entre tots els integrants d'aquest projecte. La comissió recopila, proposa i analitza les diverses propostes.

Després d'un debat i una reflexió profunda a l'hora de valorar els mèrits i les activitats de tots els proposats, la Comissió ha decidit atorgar aquest 2014 en les seves dues modalitats Medalles i Pre-

mis Capital de la sardana a les següents persones i entitats:

Medalla al Mèrit Sardanista

– **Pilar Torrades i Andrés**, de Vilanova de Bellpuig per la seva tasca en aquesta població impulsant la creació de colles sardanistes, com a cofundadora i presidenta de l'Agrupació Sardanista local, coautora del llibre *Vint-i-cinc anys de sardanisme* i també per la seva activitat en la Federació Sardanista de Catalunya i de les Comarques de Lleida, en l'ACSTLL i en el programa d'ensenyament de sardanes "Saltem i ballem", del qual n'és la presidenta.

Medalla al Mèrit Musical

– **Jaume Cristau i Brunet**, per la seva tasca en la composició de més de 300 sardanes, a més d'obres simfòniques per a cobla, veu solista, música de cambra i havaneres; pel seu treball de docència a l'escola Menestral de Figueres, de la

L'AnXova Milionària

C/ Enric Serra, 9 bis
17130 L'ESCALA
Alt Empordà (Girona)
Tel. 972 770 552
Fax 972 774 466

Suma® SUPERMERCATS

Av. Girona, 8
Telèfon: 972 770 646
17130 L'ESCALA

Serralleria A. Ramió

TREBALLS DE FERRO,
FORJA I INOX.
Automatismes, portals vasculants,
ballestes i teles

C/ Riera, 47 - 17130 L'ESCALA
Tel/Fax 972 770 664

**Gran varietat en
lloguers de pel·lícules
DVD, Blu-ray i PS3**

Tel. mòbil: 671 675 410
Ronda del Pedró, 10-12 - L-2

**Carns
i embotits
SEBASTIÀ**
elaboració
pròpia

Ave Maria, 29 - Tel. 972 773 954
17130 L'ESCALA

CONSTRUCCIONS ROBEMAR-RIELLS, S.L.

Riells de Dalt, 75 - Tel. 972 772 041
17130 L'ESCALA

SASTRERIA

Vilabrú

DES DE 1892

C/ Port, 30
Tel. 972 770 221
17130 L'ESCALA

NOVETATS MARGARIDA

ARTICLES DE PELL

Maranges, 22 - Tel. 972 770 087
17130 L'ESCALA

Tot en instruments musicals
cd's, dvd's, samarretes i més...

C/ Joan Massanet, 31 Tel. 972 776 270
C/ Enric Serra, 34 Fax 972 772 047
17130 L'ESCALA
E-mail: sonabemusic@hotmail.com

XARCUTERIA ROCA

FUNDADA L'ANY 1825

**Embotits artesanals
cria, matança i elaboració pròpia**

Av. Girona, 59, local 1 - Tel. 972 773 921
17130 L'ESCALA

Pere Blanch Coll

Pensió - Hostal Mediterrà

www.hostalmediterrà.com
Carrer Riera, 24 - Particular: Riera, 25
Tel. (+34) 972 770 028
17130 L'ESCALA
(Girona - Costa Brava)

Pintura i Decoració

Lluís Romero Bruguera

C/ Gregal, 26
17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 773 221

CARNISSERIA CASAS

Plaça Víctor Català, 6
17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 770 093

**PERRUQUERIA
UNISEX**

MARIA
Rosa Miàs

C/ Germans Masferrer, 23
Telèfon: 972 770 067
17130 L'ESCALA

carnisseria

joan pages

Carnisseriajoanpages@gmail.com
Tel/Fax 972 772 181 - Av. Girona, 56
17130 L'ESCALA

qual fou el director i com a intèrpret de contrabaix en diverses formacions i en la cobla-orquestra Marina, de la qual fou el fundador.

Medalla al Mèrit de la Dansa Catalana

- **Joan Clos i Plomosell**, pels seus 30 anys de generosa dedicació a la dansa popular catalana i en especial per el seu mecenatge desinteressat a favor dels esbarts infantils catalans.

Pel que fa a la categoria de premis, els guardonats són:

A la categoria dedicació

- **Josep Pomés i Montagut**, per la seva dedicació i constància en el món de la sardana en gairebé tots els seus vessants i molt especialment al gran impuls que ha donat amb el seu treball i dedicació a l'aplec de Les Roquetes de Barcelona.
- **Josep Puigventós i Nicolau**, pels 37 anys com a president del Foment de la Sardana de Rubí, conductor dels programes de ràdio *Ara i sempre* des de fa 34 anys amb 1.500 edicions i *Sardanes d'autor*, des del 2006 amb prop de 500 edicions.
- **Narcís de Miguel i Rabasa**, pel seu treball a Canet de Mar, on ha organitzat cursets i ballades i on va fundar colles sardanistes i l'Associació Amics de la Sardana, de la qual és president, i també com a realitzador, guionista i en diverses etapes conductor del programa *Nostra Dansa* durant més de 30 anys.

A la categoria continuïtat

- **Agrupació Sardanista Andorrana**, pels seu 50 anys.
- **Aplec de Bràfim**, pels seus 50 anys.

- **Aplec de Sils**, pels seus 50 anys.
- **Aplec de Torroella de Montgrí**, pels seus 50 anys.
- **Cobla Baix Empordà**, pels seus 50 anys.
- **Cobla Sitgetana**, pels seus 50 anys.
- **Concurs de Salt** pels seus 50 anys
- **Secció Sardanista del Centre Cultural l'Avenç**, d'Esplugues de Llobregat pels seus 50 anys.

A la promoció i difusió

- **Programa de ràdio *Temps de sardanes***, de ràdio Salt, conduït per Mercè Planas per haver assolit les 1.000 edicions en 30 anys.
- **Programa de ràdio *La Principal de Quart***, de ràdio Quart, conduït per Francesc Picart per haver assolit les 1000 edicions.

A la categoria de Mitjans Audiovisuals

- ***NewCat* amb Andrea Motis i Joan Chamorro**, pel CD *Coses que es diuen però que no es fan*, en què els instruments propis de la cobla s'incorporen a la sonoritat del jazz en poemes musicals d'autors catalans.

A la categoria de les iniciatives renovadores

- **Institut d'Estudis Catalans**, pel programa d'investigació i recerca de les xeremies de la cobla, el resultat del qual ha estat la construcció i presentació en un concert de la barítona.

El lliurament d'aquests premis tindrà lloc el dia 28 de novembre al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Moltes felicitats a les persones i entitats nomenades i moltes gràcies a tothom per la vostra atenció.

Visca la sardana i visca Catalunya!

Exhibició de sardanes i danses catalanes durant els actes de proclamació de Barcelona Capital de la Sardana 2014, el vespre del dissabte 8 de març (foto: Confederació Sardanista de Catalunya)

JACK & JONES®

ONLY®

CASUAL
SHOP

Vilabrú

Enric Serra 24
17130 l'Escala
tel. 872 987 444

boutique
Vilabrú

des de 1954

Enric Serra 18
17130 l'Escala
tel. 972 770 673

Av. Montgó 29
17130 l'Escala
tel. 972 773 227

*Moules à
la Belge*

*Spécialité
de Paco*

Alfons Caparrós (Sito)

C/ Bonaire, 13 - Tel. 972 770 855 - 17130 L'ESCALA

Canal

10

E m p o r d à

www.canal10.cat

**FERRO / ALUMINI
INOX / P.V.C.**

Polígon industrial El Recs - C/ Saladors, 6 - 17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 770 467 - Fax 972 775 868 - e-mail: metallsues@orangemail.es

L'Escala es vesteix de festa en el seu 39è Aplec de la Sardana

Sebastià López

L'Escala és l'amfitrió del 39è Aplec de la Sardana, aquest 1 de juny 2014, i ens convida perquè participem de la "Festa Grossa de la Sardana" que promou anualment tot realçant, any per any, el gran compromís que tot això comporta per acontentar els sardanistes assidus al seu aplec tradicional, assistència que els agraim cordialment. Les cobles escollides per a aquest aplec són: Ciutat de Girona, Principal de l'Escala i Rossinyolets.

Cal remarcar un fet com per enorgullir-se'n, ja que el 7 de març passat es complien els 10 anys de la "refundació" de la cobla "La Principal de l'Escala", motiu pel qual l'any 2004, tots els escalencs varen donar el seu suport a la iniciativa i es consolidà, prenent forma amb nous i decidits músics, alguns de la nova fornada, barrejats amb els més veterans que són el pal de paller de la cobla.

L'Escala és un dels pobles amb més tradició compositiva sardanista, donant com a resultat a tenir 15 compositors, dels quals en destaquem sis dels més rellevants, per no fer-nos pesats: Lluís Albert i Rivas, i Joaquim Hostench i Duñabeitia (que tindrem ocasió de saludar-los aquest dia d'aplec) i els ja desapareguts Josep Vicens i Juli, "l'Avi Xaxu", que dóna nom a l'entitat sardanista, Pere Mercader i Andreu, Josep Ma Vilà i Saliner i Jaume Vilà i Comas. Les seves sardanes encara són interpretades assíduament arreu, com a bones i balladores, que és l'estil preferit en els aplecs i ballades.

La cobla "La Principal de l'Escala" va ser fundada l'any 1906 i el compositor Josep Vicens i Juli, "l'Avi Xaxu", en va ser el seu director. L'any 1957, després de 51 anys, a causa de la mancança de contractes i l'envelliment dels músics de la plantilla, motivà la seva dissolució. Ara gaudim de la nova formació amb assiduitat en les ballades i aplecs, on s'interpreten les sardanes dels músics esmentats i també

completen el repertori amb les sardanes dels compositors que avui existeixen i dels que han existit.

Una altra novetat d'aquest any és que, per cessar en el càrrec de president de l'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines, el Sr. Xavier Tresserras i Ribas, ara ha estat nomenat president en **Jordi Gallegos i Córdoba**, on fins aleshores hi exercia de secretari, des de feia anys. Aquesta entitat, l'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines, és la coordinadora de tots els problemes sardanistes que puguin patir les Agrupacions i els aplecs gironins."

Totes les Agrupacions gironines estan esperançades perquè d'ell esperen molta més comprensió, a l'hora de decidir el concepte d'aplec, **sense que no hi hagi cap descrèdit pel que és un aplec, amb noves iniciatives a prendre en aquest concepte, noves vies de comprensió amb les agrupacions, diferents traces de consolidació com pel que és un aplec, noves permissións d'actuació sobre les planificacions dels aplecs i amb més comprensió.** També per omplir de gent els matins dels aplecs, sense deixar de banda el balafiament que comporta tenir tres cobles tocant i deu persones ballant tot el matí, **sense girar el cap per no voler veure l'actual crisi de mitjans que es pateix per poder celebrar amb dignitat un aplec, sobretot en pobles petits i amb pocs recursos.** És tot un repte per en Jordi Gallegos, però les agrupacions sardanistes gironines ja li agraeixen el fet de ser més escoltades.

Després de totes aquestes novetats, només queda comptar amb una multitudinària participació sardanista, un dia esplèndid i que tot vagi rodó pels organitzadors perquè sabem que porten tot l'any pensant en el bé dels sardanistes, fent país i vetllant per la nostra tradicional "SARDANA".

Caldes de Malavella

L'abecedari d'Els Pescadors de l'Escala

Joan Brugués i Casademont

He volgut explicar alguns apunts de la història del conegut grup d'havaneres local *Els Pescadors de l'Escala* amb un abecedari, tot i que per a alguna lletra no hi he trobat definició i, segurament, en d'altres hi hauria més coses per explicar. Després de donar-hi voltes, he decidit deixar-ho així.

ALBERT PRAT: Actual director musical i artístic del grup. Va entrar a la formació l'any 1991. És l'autor de diverses de les cançons del repertori actual del grup.

BBC: La British Broadcasting Corporation, més coneguda com a BBC, és la primera empresa de televisió i ràdio del Regne Unit i en la que el grup hi va actuar el desembre del 1976, dins les jornades de promoció turística de la Costa Brava

CALELLA DE PALAFRUGELL: Població del Baix Empordà on es duu a terme anualment la gran cantada de referència del gènere musical. *Els Pescadors* hi han actuat 8 vegades. Cal destacar que els anys 1971 i 1972 ho varen fer amb el nom d'*Oreig de Mar*.

DISCOGRAFIA: Un total de 30 treballs discogràfics són els que té enregistrat el grup. El primer, un disc editat pel Banc Condal i que veié la llum per Nadal de 1973, tot i que sempre es considera el primer el "Cant de Taverna" de 1976.

ESCISSIÓ: Va ser a l'any 1973 quan Ferran Català deixà el grup per fundar l'*Oreig de Mar*, tot i que el grup havia actuat amb aquesta denominació.

FARRÉS, JOAN i FALGARONA, XAVIER: En Joan va ser un dels fundadors i guitarrista del grup. En Xavier va ser l'acordionista que va substituir en Litus Mallart, després del seu traspàs a l'any 1977. Va assumir la direcció musical del grup. El 1986 deixa *Els Pescadors* i entra a formar part de l'*Oreig de Mar*.

GUARDÓ: La Creu de Sant Jordi, que els va atorgar la Generalitat de Catalunya, de mans del president Artur Mas, el proppassat 22 d'abril de 2014.

HISPAVOX: Segell discogràfic madrileny i amb el qual varen registrar els primers discs, essent-ne "Cants de Taverna" (1976) el primer i un dels més recordats. Altres companyies foren Horus, Ariadna Records i l'actual Picap.

IMATGES: Títol del Cd que van registrar, l'any 2002, amb Ariadna Records i en el qual trobem 13 temes, essent *Girona m'enamora* l'única sardana.

JOSEP JOLI: Primer contrabaixista que es va incorporar a la formació, l'any 1980, provinent del grup Roses Canta. Un greu accident el va apartar del grup, tot i que va tornar-hi uns anys més tard.

LLUCIÀ CARBÓ: La veu per excel·lència del grup. Un dels millors tenors que ha donat aquest gènere musical. L'any 1991 fundà *Les Veus dels Pescadors*, grup en el qual actuà fins a l'any del seu traspàs, el 2007, a l'edat de 76 anys.

MALLART, LITUS: Primer acordionista i director musical. La seva mort el 29 de gener del 1977 a l'edat de 26 anys, després d'una intervenció quirúrgica, va ser molt sentida pel grup, que, fins i tot, es va plantejar deixar d'actuar.

NOMS: *Oreig de Mar*, *Cantaires escalencs* i *Pescadors de l'Escala* són els noms coneguts que ha fet servir la formació escalenca durant els seus anys de vida.

OREIG DE MAR: Nom del grup que va fundar el 1973 en Ferran Català, juntament amb en Pere Sastre i en Teófilo de Cruz, després que decidís deixar la formació. Es va dissoldre l'any 1989.

PESCADORS DE L'ESCALA: Nom adoptat definitivament pel grup després que hi hagués la primera escissió. Fins llavors es feia servir conjuntament amb d'*Oreig de Mar*. No va ser fins a l'any 1985 que se'n va registrar el nom.

QUANTITAT: Fins a 19 components han format part dels Pescadors al llarg de la seva història: Ferran Català, Simeó Català, Llucià Carbó, Joan

Farrés, Litus Mallart, Xavier Falgarona, Josep Jolí, Fèlix Ortajo, Ferran Reverter, Enric Bassas, Sebastia Rubí, Conrad Lluch, Jaume Burjachs, Albert Prat, Joan Sureda, Quim Mas, Joan Bosacoma, Jordi Cabarrocas i Josep Cruañas.

RECORDS DE L'ESCALA: Títol de la sardana de Ferran Says, himne oficial escalenc, que més vegades ha interpretat el grup i que ha servit per començar o acabar les actuacions. La varen enregistrar, per primera vegada, l'any 1977 a "Cançons que tornen".

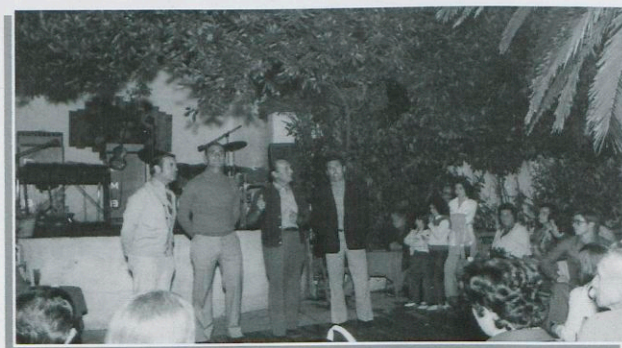
SIMEÓ CATALÀ: Fundador d'*Els Pescadors*, juntament amb el seu germà Ferran, Llucià Carbó i Joan Farrés. Ànima del grup i amb una forta presència escènica, que, fins i tot avui, és recordada. Ens va deixar l'any 1996, a l'edat de 66 anys, i aquell mateix any se li va dedicar la cantada d'havaneres de l'Escala.

TAVERNA: L'origen dels cants que coneixem com a havanera va sortir de les tavernes. A l'Escala sempre s'ha mantingut aquesta manera de cantar en la qual els diferents estils (sardanes, jotes, americanes, valsets, boleros...) han estat protagonistes.

ÚLTIM CD: "Sempre Pescadors 50". És el nom del treball discogràfic amb què han volgut celebrar els 50 anys. S'hi combinen autèntiques joies sonores dels primers *Pescadors* amb estrenes recents i les peces més significatives del repertori de la formació actual.

VEUS DELS PESCADORS: Formació fundada per Llucià Carbó, un cop el grup va decidir deixar d'actuar, encara que no ho acabà fent. L'any 2007, amb la mort de Llucià, el grup es va dissoldre.

XALAR: Expressió molt escalenca i que pot definir el nostre estat quan escoltem una cantada d'*Els Pescadors de l'Escala*.

Per acabar, volia fer una relació numèrica, però, com que sóc més de lletres que de números, he acabat conformant un acrònim amb el nom d'*Els Pescadors*, format pels títols de diferents cançons del repertori del grup:

Pescador sóc d'una cala
Encís d'amor
Som Pescadors de l'Escala
Carícies
Adeu a l'Escala
Donzella escalenca
Oda al Mediterrani
Records de l'Escala
Sense tu

De un viejo amor
Escolta es vent

L'Elefant
Entre les barques
Salió de Jamaica
Cala Montgó
Aigua Xelida
Lluny de la mar
Allà en la Habana

*Conductor del programa Sons A Cau d'Orella
Ràdio l'Escala
Abril de 2014*

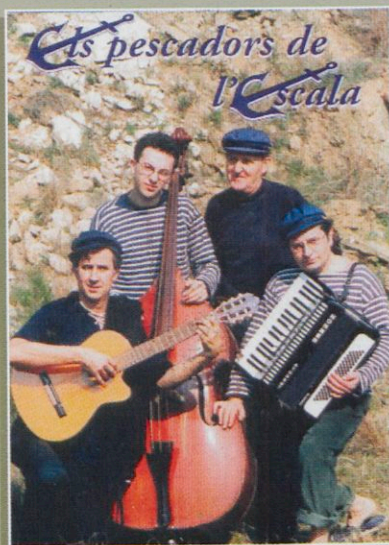
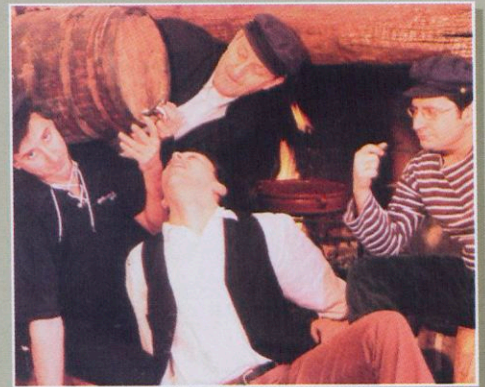

Els pescadors de l'Escala

35

KIBUC

mobles i complements

KIBUC Sancho

Closa d'en Llop 1, l'Escala

Nova botiga
Degustació

Anxoves - Olives
Boquerons - Bonito
Crema d'anxova - Olivades
Escalivada

C/ del Mar, 14 – Tel. 972 774 602 – 17130 L'ESCALA

Boschapi.com

Disseny i arquitectura

Lloguer

Assegurances

Venda

Comunitats

Construcció

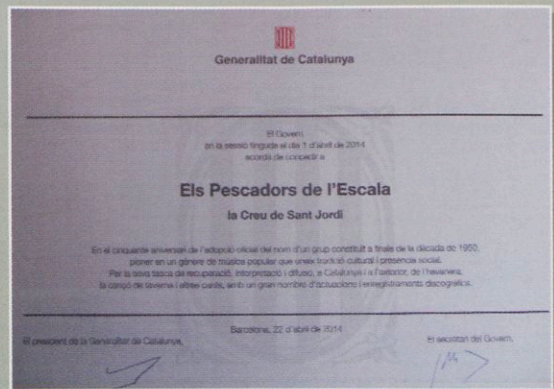
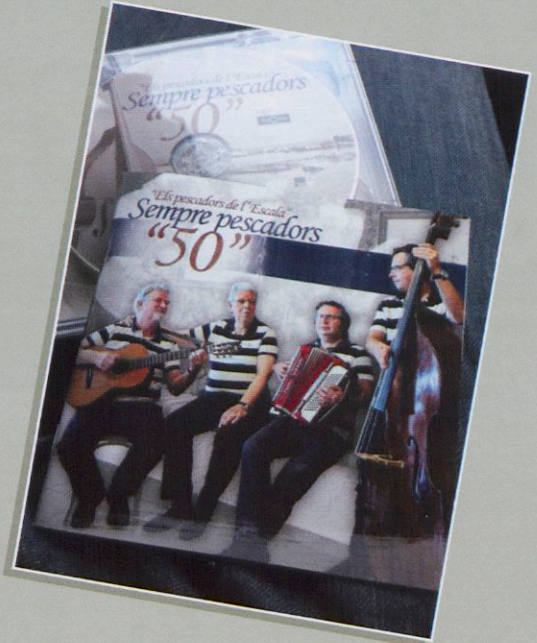
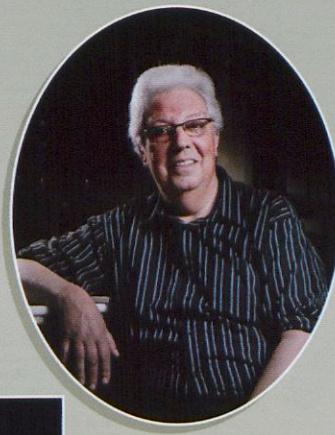
Braseria Pizzeria

Camí Ample N. 60/62

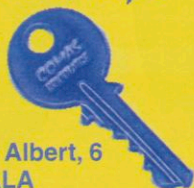
17130 L'Escala (Girona)

Tel. 972 77 38 05 - Mòbil 669 388 907

www.migmelo.com

**COMAS
BRICOLATGE**

Passeig Lluís Albert, 6
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 775
Fax 972 770 068

Jaume
Ferrer i Frigola
Gerent

GARATGE FERER, S.L.
C/ Closa d'en Llop, 81
17130 L'ESCALA - Girona
Tel. +34 972 771 264
Fax +34 972 773 594
garatgeferrer@activain.com

L'ESCULAPI
Restaurant - Pizzeria

Plaça Major, 1
St. Martí d'Empúries
17130 L'Escala (Girona)
Tel. 972 770 053
www.esculapi.com
info@esculapi.com

eo!tech
www.eotech.es Informàtica

Eloi Colomeda Artigas

972 77 23 14
649 93 42 32
info@eotech.es

Avinguda Riells, 29 - 17130 L'Escala

Informàtica

Venda de material
Reparacions
Xarxes informàtiques
Pàgines web
Cursos informàtics

**GARATGE
UNIVERSAL**
HNOS. LAGARES, S.C.

Miryam

Ronda del Pedró, 4
Tel. 972 770 287
Fax 972 772 202
17130 L'ESCALA (Girona)
www.restaurantmiryam.com

TUTERRAZAFRENTEALMAR

**Escala
park**

Tel. 972 770 757

av. Riells, 48 - 17130 l'Escala
escalapark@hotmail.com

esprit

Bosses per a festes i celebracions, llaminadures, caramels, fruits secs...

C/ del Port, 37
Tel. 972 773 959
17130 L'ESCALA (Girona)

COMPRAVENDA - EXPERTS EN REVENDES - ASSEGURANCES
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES - LLOGERS TURÍSTICS

Av. Ave Maria, 2 - Tel. 972 77 02 72 - guanter@grn.cat
Av. Riells, 46 - Tel. 972 77 00 40 - finquesguanter@grn.es
17130 L'ESCALA (Girona-Costa Brava)
www.guanter.com

**CAFÈ
DEL
MAR**

Tel. 972 772 611
C/ Alfollí, 2 (La Platja)
17130 L'ESCALA

joieria
fiona
1978

maranges 4
17130 l'escala
(+34) 972 771 579
bastrop_2000@yahoo.es

C/ Maranges, 2 - Tel. 972 770 601
17130 L'ESCALA - Girona

C/ Santa Màxima, 1
17130 L'ESCALA - Girona
T. 972 770 364
WWW.PASTISSERIAJUHE.COM

Susi
calçats
1985

C/ Picasso, 1 (Poble Sec)
Av. Montgó, 31 (Riells)
Tel. 972 772 474 - 17130 L'ESCALA

el roser
hostal
restaurant

Paratge Església, 6
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 219 - Fax 972 774 033
restaurant@elroserhostal.com
www.elroserhostal.com

Actes previs de l'Aplec

Sempre al Centre Cultural Xavier Vilanova (c/ Garbí, 6)

Dijous, 29 de maig de 2014

TARDA, a 2/4 de 8, a la sala de conferències del Centre

Xerrada musical

Els Pescadors de l'Escala i la Sardana
a càrrec de Joan Brugués i Jordi Gallegos

Dissabte, 31 de maig de 2014

LA TARDA DE LA CULTURA CATALANA

TARDA, a 2/4 de 6, a la sala d'actes del CER (c/ Garbí, 6)

Concert de Sardanes Cantades
a càrrec del grup d'havaneres local
Els Pescadors de l'Escala

Presentació a cura de Mercè Planas

Lliurament dels guardons Sardanista de l'Any
i Empresa Col·laboradora de l'Any 2014

TARDA, a 1/4 de 8, a la sala d'actes del CER (c/ Garbí, 6)

**45a elecció de la Pubilla, l'Hereu,
la Pubilleta i l'Hereuet de l'Escala 2014**

Actuació del grup de danses
La Farandola del CER

NIT, a 2/4 de 12, a la sala d'actes del CER (c/ Garbí, 6)

Concert de rock amb grups locals

Al final,
tots ballarem
la Farandola

XXXIX Aplec de la

Organitzat per
L'AGRUPACIÓ SARDANISTA ESCALENCA "AVI XAXU"

Adherit a l'*Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines*
i a la **Confederació Sardanista de Catalunya**

Amb el patrocini de
L'AJUNTAMENT DE L'ESCALA, ADET, la DIPUTACIÓ DE GIRONA,
la GENERALITAT DE CATALUNYA i La Caixa

Diumenge, 1 de juny de 2014

Cobles
ELS ROSSINYOLETS
CIUTAT DE GIRONA
LA PRINCIPAL DE L'ESCALA

MATÍ, a 2/4 d'11, a plaça Catalunya

Cobles Els Rossinyolets, Ciutat de Girona i La Principal de l'Escala

Rossinyolets
C. de Girona
Principal

Roses del Brull
Barcelona 2014
Sortint de concert

J. Serra i Corominas
J. Ventura i Barnet
Lluís Albert i Rivas

27a Trobada Sardanista Infantil de l'Escala

(l'espai central, davant les cobles, serà destinat a la mainada)

Galop: *El meu promès*, de Bartomeu Vallmajó

Rossinyolets
C. de Girona
Principal

Els gegants de Prats (7 tirades)
Ara saltarem (7 tirades)
*Piquem de mans*¹ (7 tirades)

Josep Coll i Ferrando
J. Capell i Hernández
Joaquim Soms i Janer

Rossinyolets
C. de Girona
Principal
Rossinyolets
C. de Girona
Principal

Ofrena a Terrassa
*La rondalla del gegant*²
Camí de Sant Ponç
Ventolina
Les homilies d'Organyà
Vilanova de la Muga

R. Viladesau i Caner
Josep Vicens, Xaxu
J. Molina i Membrives
J. Bonaterra i Dabau
Josep Coll i Ferrando
R. Palmada i Teixidor

Sardana de l'Escala

TARDA, a 2/4 de 5, a plaça Catalunya

Cobles Els Rossinyolets, Ciutat de Girona i La Principal de l'Escala

Rossinyolets	Sardana de l'Any 2013 ³	XXX
C. de Girona	<i>En Jordi i els de l'Avi Xaxu</i>	Lluís Albert i Rivas
Principal	<i>Gentils torrassenques</i> ²	Josep Vicens, Xaxu
Rossinyolets	XXXX	XXXX
C. de Girona	<i>L'Escala sardanista</i> ^{1/4} (lluïment de cobla)	Joaquim Soms i Janer
Principal	XXXX	XXXX
Rossinyolets	<i>L'Enriqueta i en Víctor</i> (estrena)	Joaquim Hostench
C. de Girona	<i>Essència escalenca</i> (estrena)	Albert Prat i Vila
Principal	<i>10 anys pujant l'Escala</i> (estrena)	Anna Serra i Roquet

Breu acte d'homenatge, parlaments i proclamació de la Pubilla de la Sardana 2014

Conjunt	<i>L'Aplec de l'Escala</i> ⁴	E. Vilà i Armengol
Rossinyolets	<i>L'Obligat de la ràdio</i> ¹	Joaquim Soms i Janer
C. de Girona	La sardana de la nostra vida 2014 ⁵	XXX
Principal	<i>50è Aplec de Manlleu</i>	M. Tudela i Bevanvent
Rossinyolets	<i>Dalt la muntanya</i> ²	Josep Vicens, Xaxu
C. de Girona	<i>Escalenca</i>	P. Mercader i Andreu
Principal	<i>La flama de la sardana</i>	T. Gil i Membrado

1. Amb motiu del centenari del naixement de Joaquim Soms i Janer (1914-2012)

2. Sardanes recuperades

3. Sardana de l'Any 2013, escollida a la final celebrada a Barcelona el dissabte 3 de maig de 2014

4. Sardana del 1r Concurs de Colles Improvisades l'Escala 2014

5. Sardana proposada i votada majoritàriament pels oients del programa *Obligat de Sardana*, de Ràdio l'Escala, que enguany 2014 celebra el 30è aniversari

Acabats de qualitat

DAN
TOT REFORMES
618 522 997

Dan Pérez Fumadó

Tancaments d'alumini - Fusteria
Pladur - Paleteria - Pintura - Electricitat
Calefacció - Aire condicionat

Seguiment d'obra per internet
amb gent especialitzada en cada sector

dan.totrefomes@hotmail.com

FINQUES
XAXU

GESTOR INTERMEDIARI EN PROMOCIONS I EDIFICACIONS
(G.I.P.E.) TITULAR PROFESSIONAL Núm. 985 AICAT 1853

LLOGUERS, COMPRA, VENDA

Avinguda Ave Maria, 12
Apartat correus 255

Tel. 972 771 540

Fax 972 773 523

17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

www.fiquesxaxu.com - info@fiquesxaxu.com

sanimat GRUP **GAMMA**

ceràmiques · sanitaris · banys · cuines

Carrer Lleida, 10 · 17130 L'Escala (Girona)

Tel. 972 77 04 14 · Fax 972 77 69 50

sanimat@gamma.es · www.gamma.es

PASTISSERIA EMPORI
BENJAMÍ GALLEGOS

Des de 1960. Més de 50 anys al seu servei

També tenim:

- Pastes salades.
- Rebosteria fina i de full.
- Coques de briox i fruita farcides de crema.

Reserveu les vostres coques per a revetlles!

i altres productes artesans

Especialitat Esculls de l'Escala

Maranges, 14 · Tel. 972 770 089 · 17130 L'ESCALA

Estrenes i recuperacions de l'Aplec

En aquest 39è Aplec de la Sardana, l'Agrupació Sardanista Escalenca *Avi Xaxu* té l'honor d'oferir a tots els sardanistes l'estrena de 3 sardanes i la recuperació de 3 més:

- ✓ **La rondalla del gegant.** La primera sardana recuperada és de l'*Avi Xaxu* i a la coberta indica "Sardana llarga". Una petita perla a descobrir, de la primera època de producció musical de Josep Vicens (1885-1920), i amb una data anterior a 1914-1915.
- ✓ **Gentils torrassenques.** Un altre títol recuperat del *Xaxu* i amb regust popular als llargs, que estrenà la cobla *La Principal de Barcelona* l'1 de setembre de 1946 a la plaça Espanyola del barri de la Torrassa, d'Hospitalet del Llobregat, durant l'homenatge que tributaren al mestre Vicens en aquella diada.
- ✓ **L'Enriqueta i en Víctor.** Una nova producció del compositor local Joaquim Hostench i Duñabeitia, en Quimet, que, a l'interior de la coberta de la mateixa indica: "Amb tot afecte i admiració dedico aquesta sardana al matrimoni d'amics format per la Sra. Enriqueta Tenas i el Sr. Víctor Sallés. Que la disfruteu!".
- ✓ **Essència escalenca.** Sardana d'estrena de l'amic i compositor Albert Prat, actual director d'*Els Pescadors de l'Escala*. Tal com indica la inscripció de la coberta: "Dedicada a l'Agrupació Sardanista *Avi Xaxu*, en agraïment per dedicar l'Aplec al grup *Els Pescadors de l'Escala* i perquè les sardanes i les havaneres formen part del tarannà i la idiosincràsia dels escalencs".
- ✓ **10 anys pujant l'Escala.** L'autora de la peça, la jove compositora Anna Serra, fa aquesta anotació: "Aquesta sardana la dedico a la cobla *La Principal de l'Escala* que fa 10 anys. Sou una cobla amb molt de futur i em fa una immensa il·lusió dedicar-vos aquesta sardana, inspirada en l'esperit jove de la cobla i la visió d'un passat, un present i un futur. Per molts anys pugueu anar fent anys!!!".
- ✓ **Dalt la muntanya.** La tercera sardana recuperada del *Xaxu*, en aquest cas estrenada per la cobla *Nova Ripollesa*, entre el carrer Berenguer i la plaça de la República de Ripoll, el migdia del dilluns 15 de maig de 1933, en el marc de les festes de St. Eudald de la capital ripollesa.

VICENS

L'experiència de cinc generacions al servei del client

Agència d'Assegurances Exclusiva

Núm Reg DGSFP:C0723B17488115

ASSESSORIA

ASSESSORIA FISCAL COMPTABLE I FINANCERA

Assessoria d'Empreses i Comptable
Assessoria Fiscal i Laboral

1742

Assessoria Jurídica

TORRENT ADVOCATS

Assessoria Immobiliària

Av Girona, 34 - Apartat de Correus, 33

info@vicens.cat

Tel 972 770 424 - 686 961 317

17130 L'ESCALA (Girona)

1323

920

registre d'agents immobiliaris de Catalunya alcat 4241

HOSTALERIA

GELATERIA

FRED

PASTISSERIA

lamarca.cat

Tel. 972 773 068 C/ Gerani, 1 L'Escala

Bateigs en Vela,
Kayak de mar,
Paddle surf
i gaudeix del
MAR!

Oficina Central:
Tel: 972 770 016 - club@nauticescala.com
www.nauticescala.com - @nauticescala.com

Principal de l'Escala

Núria Casamort (flabiol) - **Marc Hidalgo, Coral Puntí** (tibles)
Judit Ferrer, Laia Viñas (Tenores) - **Joan Fañe, Pau Antúnez** (trompetes)
Joan Casals (trombó) - **Laia Mirambell, Cristina Cortés** (fiscorns)
Aleix Serra (contrabaix)

Casas & Casas
Serveis Immobiliaris

**IMMOBILIARIA:
VENDES I GESTIÓ
DE COMUNITATS**

C/ dels Horts, 1 baixos

17130 L'ESCALA

Telf: 972.77.58.48

Fax: 972.77.62.87

www.casasicasas.com

E-mail: silvia@casasicasas.com

Finques BALLESTA API
AGÈNCIA IMMOBILIÀRIA
XALETS • APARTAMENTS
Lloguer i venda

Av. Riells 46 A/C Palau, 1 - Apdo. Postal 125
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 770 104 / 972 770 840
Fax 972 770 677
www.finquesballesta.com
info@finsquesballesta.com

AGENT D'ASSEGURANCES - Núm. 12943

PEIXOS
M. XIFRA

C/ Germans Masferrer, 17
(darrera d'Església)
17130 L'ESCALA (Girona)
montsexicu@terra.es
Tel. 972 770 057

Mòbil 629 680 171 / Fax 972 774 005

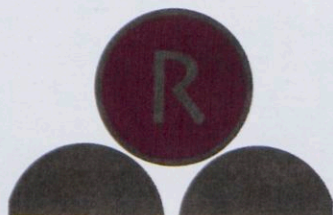
ALABAU

CONSTRUCCIONS
I MANTENIMENTS

Av. Riells 28 - 17130 l'Escala (Girona)
Tels. 972 776 729 - 670 042 607
e-mail: alabau@girona.com

ratxelet
VINS I LICORS

Closa d'en Llop, 4 - Tel. 972 774 500
17130 L'ESCALA - ratxelet@gmail.com

TEXTIL L'ESCALA

Tel. 872 20 16 50

C/ Del Mar, 11 17130 L'ESCALA
textilescala@gmail.com

25 anys d'experiència
MATALASSERIA I ROBA PER LA LLAR

SOMNIS
mar

Ave Maria 34, 17130 l'Escala
Tel. 872 201 577
somnia.mar@yahoo.es

cuina casolana

cal galan

restaurant-bar-1966

l'escala

Corriol de l'Usach
972 770 140

Eivissa
CAFÈ

C/ Pintor Joan Massanet, 2
17130 l'Escala - Tel. 972 770 973

DAN

Pintura i Decoració

Tel. 618 522 997
dan@dandecorpint.com
www.dandecorpint.com

El Petit Cafè

Cafeteria - entrepans - Degustació - Tapes

C/ Enric Serra, 19
17130 l'Escala (Girona)

Expositors

Expositors amb diferents tipus de marc, amb un sistema extremadament fàcil de reposició de les imatges.

Menú Board

Elegant pestanya de perfil el·líptic d'alumini amb marc inclinat per a la presentació de menús i similars.

Mides: A3 i A4
Alçada màstil: 98 cm
Fàcil de posicionar, horitzontal-vertikal.

Beboard

Pissarra d'alumini a dues cares i protector frontal de PVC.

Mides: 50 x 70
70 x 100 cm

roger Av. Marignane, 26 baixos FIGUERES
Tel. 972 509 921 rogersl@intercomgi.com

... HOTEL
Nieves Mar
RESTAURANT CA LA NEUS

Passeig Marítim, 8
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 300 - Fax 972 773 605
mail@hotelnievesmar.com
www.hotelnievesmar.com
Facebook: Hotel Nieves Mar

fes-te'n soci!

La sardana, dansa nacional de Catalunya

Joaquim Armengol

La petició tramesa en diverses ocasions per agrupacions sardanistes –entre les quals, l’Obra del Ballet Popular, Unió de Colles Sardanistes i moltes altres entitats– perquè la sardana sigui declarada “dansa nacional de Catalunya”, de moment no ha estat admesa. Però que no sigui reconeguda oficialment, no ens ha d’amoïnar gaire. El que ens ha de satisfer és que ho sigui de veritat. I això no ens ho pot escamotejar ningú.

Encara que l’enunciat de l’encapçalament pugui ésser rebutjat per qui no hi estigui d’acord, no per això ens n’hem de sentir afectats. No faldem a la veritat ni a ningú. En primer lloc, per definició etimològica, Catalunya és una nació perquè està formada de fa molts segles per una comunitat de persones que es distingeix per una història comuna, i en reuneix totes les condicions: una llengua i una cultura ben pròpies, que ha anat fent-se en el transcurs del temps i que la caracteritzen d’altres agrupaments. I encara que actualment no disposi d’estat propi perquè li fou arrabassat a la força, no per això deixa de mantenir íntegres la personalitat i els atributs que la conformen com a nació malgrat els atacs continus, principalment a la llengua.

I només han hagut de transcórrer uns 150 anys després que Pep Ventura instaurés la sardana llarga i reformés la cobla, perquè la nostra dansa mereixés amb tota justícia la qualificació de ‘nacional’.

En efecte, no podríem trobar altre símbol que s’ajustés amb més fidelitat al tarannà i a l’essència del nostre poble. Un poble que vol manifestar-se amb tota llibertat a l’espai obert, generalment la plaça major de la població, o també en un indret on tingui accés tothom, sigui d’on sigui i vingui d’on vingui. Si hom vol gaudir de l’espectacle, no li mancarà lloc per haver-ne una bona perspectiva. Si vol participar en la dansa, només que sàpiga seguir el compàs, hi serà acollit amb tota cordialitat i deferència. Amb plena llibertat per incorporar-s’hi, sigui al començament o en plena

actuació de la rotllana que, si és formada per parelles, només cal procurar d’entrar-hi a l’esquerra del ballador, considerant que la dreta correspon a la companya. Se li oferirà la mà amb respecte, allargant el braç i mantenint-lo estès bo i seguint la cadència que marca la música a l’albir de cadascú però sense perdre el ritme del conjunt. Ni posicions rígides ni exagerades. Ni braços estirats avall en posició submissa, ni enarborats verticalment amb arrogància.

La sardana, igualment que el temperament i la parla, té també el caràcter propi que ens hem anat fent i que ens defineix com a poble. Igualment, però no tant com amb la llengua, hi hagué algun intent de suprimir-la: El 25 de juny del 1904, la prohibició de ballar sardanes, dictada pel governador civil de Barcelona, provocà un enfrontament entre ciutadans i guàrdies civils. I durant els primers anys del decenni del 1940, tot i que s’havia intentat abans d’incorporar-la al grup de Coros i dansas, cosa que no quallà naturalment per falta de personal idoni, no es deixà ballar sardanes en segons quins llocs. Malgrat tot, i vés per on, en plena època franquista a casa nostra potser no s’havien ballat mai tantes sardanes.

Vetllem, doncs, per salvar aquest símbol de la nostra personalitat, que, com ressenyà Joan Maragall

“... és la dansa sencera d’un poble que estima i avança donant-se les mans”

El monument a l'Avi Xaxu

VILI - GRAN

En Josep Vicens i Juli, nat i mort a la nostra població respectivament el 15 de gener de 1870 i el 19 d'abril de 1956, és un dels excepcionals compositors populars als quals la sardana deu gran part de la seva expansió i arrelament. Perquè sense autors com ell, amb sardanes engrescadores, dolces i amb regust de la terra, difícilment la nostra dansa hauria arribat a ser –com ho és– la dansa del nostre poble.

En aquest comentari no considerem primordial fer-hi una exhaustiva relació biogràfica, tota vegada que, especialment pels escalencs, són a bastament conegudes les dades de les activitats i de les convivències del nostre recordat *Avi Xaxu*. Es tracta de fer referència a alguna de les ocasions en les quals els vilatans li han dedicat adhesions i homenatges d'admiració i simpatia, donant especial protagonisme al monument erigit a la plaça que porta el seu nom.

Cal tenir present el descobriment de la placa en el carrer que va des del carrer de la Torre al passeig Lluís Albert, via urbana que s'anomenava anteriorment carrer Colon. Així mateix, entre altres, podem esmentar l'acte de simpatia del 12 de setembre de 1945 que, organitzat per un grup d'escalencs, tenia lloc a la sala d'en Rafel Sureda –a ca l'Hereu– amb una primera part d'actuacions diverses i una segona amb participació de La Principal de l'Escala. Per cert que quan la cobla va començar a interpretar les sardanes el públic va demanar insistentment poder-les ballar. Per evitar l'enrenou de treure les butaques de la sala, es decidia anar a la Platja. Així amb l'improvisat cadafal servint-se de la plataforma d'un camió, situat a la vorera de la fàbrica del gel, on hi ha actualment el Café de la Punxa, es va portar a terme l'audició a plena satisfacció dels nombrosos assistents.

Potser la més transcendental de les dedicatòries, tenia lloc la tarda del 23 d'abril de 1978 a la sala de l'estatge social del

Centre Esportiu i Recreatiu, amenitzat per la Coral Empòrium. Es tractava de presentar un disc, enregistrat per La Principal del Llobregat, tot ell amb sardanes compostes per *l'Avi Xaxu*. A la mitja part de la vetllada la secció sardanista local donava a conèixer la decisió presa per unanimitat de tots els seus components, els quals amb el convenciment de merèixer l'aprovació de la majoria dels aficionats a la nostra dansa decidiren que a partir d'aquella data, com a reconeixement i en record del mestre que tan ha fet per la nostra població, portarien el nom d'AGRUPACIÓ SARDANISTA AVI XAXU, nominació que sortosament continua mantenint.

Quan al monument inaugurat el 31 de maig de 1981, copio literalment el que va sortir publicat al número 16 de l'Escalenc, quan el mensual encara no sortia imprès: *Aquest darrer diumenge de maig va celebrar la nostra vila el seu VI Aplec de la Sardana, dedicat enguany a la memòria de Josep Vicens i Juli "l'avi Xaxu" en commemoració del XXV del seu traspàs. Amb participació de les cobles AMOGA, JOVENÍVOLA, MARINA I CIUTAT DE GIRONA, foren interpretades un total de 40 sardanes, 16 el matí, 18 a la tarda i 6 a la nit, d'elles 11 de l'homenatjat, 2 del seu fill i 2 del seu net. A la sessió de tarda foren estrenades tres composicions: "Llavor sembrada" de Francesc Mas Ros,*

La coral Empòrium, durant la seva intervenció, amb un grup d'assistents a l'acte, entre els quals s'hi pot observar la presència del fill de l'Avi Xaxu amb el seu fill, la seva filla, el seu gendre i també el seu net Joan.

La Coral Empòrium després de la seva actuació davant el monument.

“Mainada escalenca” de Tomàs Gil i Membrado i “L’Avi Xaxu” del seu net en Josep Vicens i Busquets. Aquesta darrera fou estrenada de conjunt per les quatre cobles les quals, seguidament i també de conjunt, interpretaren la més popular de les composicions de l’avi Xaxu, la que porta per nom “Bona Festa”. Després de la sessió del matí, es feu la inauguració del monument que, en record de la diada, s’ha dedicat a Josep Vicens i Juli, en un senzill acte molt concorregut, en el que intervingueren en Joan Pascuas i Gich, el batlle de la vila, amb un breu parlament i “Els pescadors de l’Escala” i la “Coral Empòrium” que interpretaren respectivament i per aquest ordre: “Les orenetes”, “La Pàtria”, “Cançons que tornen” i “Les noies de la costa”, totes elles composicions degudes a l’avi Xaxu. En l’acte de la cloenda de la diada en el ball de nit amenitzat per l’orquestra MARINA, va tenir lloc la proclamació de la Pubilla de la Sardana 1981, títol que va obtenir la senyoreta Lídia Solés i Poch. Enhorabona!

Doncs bé, aquest monument que gaudia d’una generalitzada acceptació, va desaparèixer l’any 1998 quan es va portar a terme la urbanització d’algunes places i carrers del nucli antic, obra proposada pel consistori, aprovada en el ple del 26 d’agost de 1997, publicada en el butlletí de la província de Girona d’aquell mateix any i, naturalment, portada a terme amb la participació dels veïns mitjançant les corresponents contribucions especials.

Va substituir-lo una estructura de ferro rovellat que ja de bell antuvi mereixia nombroses críti-

ques. S’ha de lamentar que malgrat haver-hi insistit moltes vegades, ja sigui de paraula o per escrit i des de diversos sectors, amb sol·licituds demanant restituir-lo, no s’hagi aconseguit fins al present cap reacció favorable. Àdhuc en els concerts d’estiu del CER se’n feu referència en més d’una ocasió. Dintre els comentaris del de 2006 s’hi esmentava: *seria una lloable decisió, per part del consistori, que abans de la finalització de l’any commemoratiu de la celebració del cinquantenari del seu decés, es procedís a la recuperació del monument original dedicat al mestre.* En un

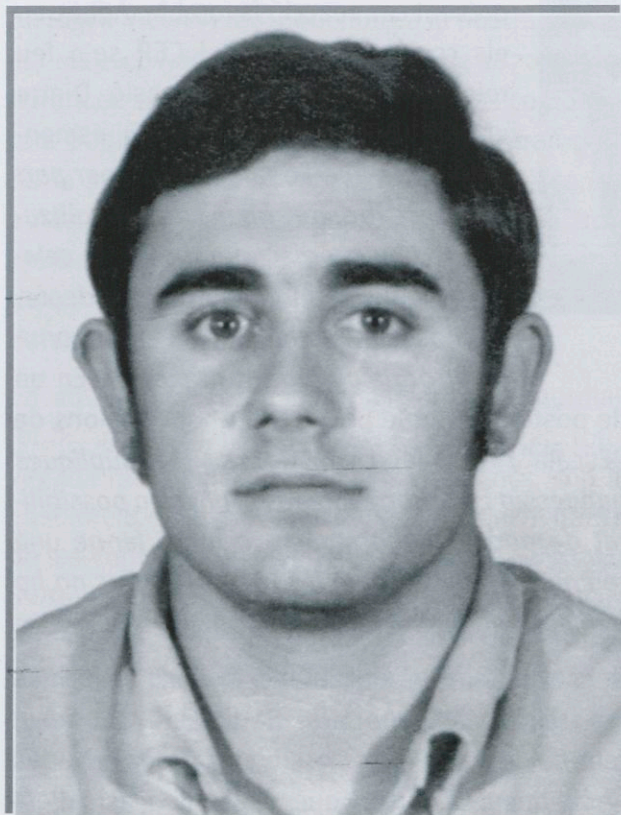
de posterior, el que portava per nom “visions de l’Escala”, s’hi feia constar: *si les súpliques haguessin estat correspostes hi havia la possibilitat de poder, d’una manera o altra, fer-ne una referència positiva però les circumstàncies no ho han pas permès.*

Sens dubte que qui hi ha actuat amb més insistència és l’Agrupació Sardanista Avi Xaxu, fent-ho de paraula i per escrit en accions privades i públiques. La darrera que vaig tenir ocasió d’escoltar fou aquest hivern dintre el programa “alcaldia” de Ràdio l’Escala. A la meua manera d’entendre, la resposta del batlle fou poc convincent i desafortunada, ja que manifestava, més o menys en aquests termes, que una decisió adoptada pel seu predecessor a l’alcaldia no considerava pas oportú de revocar-la. Així, doncs, sembla que durant la present legislatura no cal pas més insistència, si no és que en uns moments de reflexió te present i s’adona de les nombroses variacions darrerament portades a terme contravenint altres decisions d’anteriors equips de govern, com poden ser, per esmentar-ne alguna, el canvi d’emplaçament del monument a la cobla, les variacions a la plaça de les Escoles, les de l’espai Miramar, les de la ronda del Pedró; els canvis de dates dels dies de la Festa Major, els nous emplaçaments de l’Aplec de la Sardana, de les Fires, de la Policia Local, de Ballmanetes, del Jutjat, de Càritas...; sense oblidar el polèmic “projecte Ferreter”, d’imminent realització.

Març de 2014

En *Litus* i *Els Pescadors de l'Escala*

Pere Juhé i Oriol

En Carles Mallart i Sureda, en *Litus*, un escalenc que tothom sempre recordarà (foto cedida per la família Mallart-Artigas)

Vaig tenir la sort de conviure durant dos anys amb en *Litus*, nom amb el qual tothom coneixia a en Carles Mallart i Sureda. Bé, més que conviure, millor dir que vam residir a la mateixa pensió d'estudiants en l'època en què anàvem a la Universitat, a Barcelona. Quan jo vaig arribar-hi, tímid i poruc davant el desconegut, ell ja feia un parell o tres de cursos que s'hi estava. Era un gat vell en els secrets d'aquella residència de nois. Val a dir que, aquesta seva experiència, em va ésser molt útil per aconseguir que la meva integració al nou entorn fos més fàcil i ràpida. D'alguna cosa havia de servir que fóssim del mateix poble.

La pensió la regentava el matrimoni Abellonet, l'Antoni i la Rosa. Amb ells vivien els seus dos fills i una germana de la dona, la Lola. Disposaven d'unes deu habitacions dobles –amb lliteres– escampades per la segona planta d'un edifici, molt ben situat, al barri barceloní de Gràcia. El

menjador, la cuina i la sala d'estar es trobaven al quart i últim pis, que era molt clar i assolellat. En aquella residència hi coincidírem nois procedents de tot Catalunya –de Lleida, de la Cerdanya, de Girona, de Banyoles, del Ripollès, etc.–, així com també algun del País Valencià. No cal pas dir que la varietat de dialectes de la llengua catalana que s'hi parlava era digne d'estudi.

Amb en *Litus* ens vèiem poc. Normalment, a l'hora dels àpats i para de comptar. Actiu i extravertit com era, quan no s'enfrontava als llibres, tothora anava d'un costat a l'altre. A més d'estudiar la carrera de Química, jugava a rugbi a la Universitat. A vegades, però, quan estava lliure d'obligacions i volia anar al cine, per exemple, enredava a algun o altre noi de la pensió perquè l'acompanyés. Més d'un cop em va incloure entre les seves "víctimes", cosa que sempre he agraït. Sortir amb ell era sinònim de passar una bona estona.

Un vespre em va engrescar amb una sol·licitud del tot inesperada. Es tractava d'anar a escoltar *Els Pescadors de l'Escala*, el grup d'havaneres del nostre poble. Devia ser l'any 1971 o 1972, quan la colla escalenca tot just iniciava la seva cursa cap a la popularitat. No recordo el lloc on anàrem, ni si ens va acompanyar algun company més. Però sí que tinc clar que la sala on es feia l'actuació estava situada en un pis no gaire lluny de la nostra pensió, ja que ens hi vam arribar tot caminant. Segurament, devia ser la seu d'alguna entitat cultural o social del barri.

A la sala no hi havia cap escenari, però les files de cadires –una quarantena– estaven encarades a una paret cega, d'esquena a la qual actuarien *Els Pescadors*. Nosaltres, sense conèixer ningú de la casa, a part dels qui actuaven, ens vàrem asseure a la primera fila. Coses d'en *Litus*. Era ben clar que no es volia perdre ni un fil de l'actuació dels nostres conveïns.

O sigui que, davant nostre hi tinguérem durant tota la vesprada en Ferran Català, en Simeó Català, en

Els Pescadors de l'Escala, amb uniforme de mariner, en una actuació o assaig a la Platja.
 D'esquerra a dreta, en Litus (acordionista i director), en Joan Farrés (guitarra i 2a veu),
 en Simeó Català (baix) i en Llucià Carbó (tenor)
 (foto cedida per la família Mallart-Artigas)

Llucià Carbó i en Joan Farrés, aquest amb la seva inseparable guitarra. Les seves cançons anaren desfilant, una darrera l'altra, entre la bona acollida del públic barceloní i els aplaudiments entusiastes d'en *Litus* i meus. Del repertori que oferiren recordo com si fos ara la interpretació de la sardana *Records de l'Escala* i de la picant cançó *El Marxant*, en què en Llucià Carbó, en la primera, i en Simeó Català, en la segona, es llüiren de valent.

En *Litus*, tant en els minuts de descans com al final de l'actuació, enraonà amb els integrants del grup d'havaneres escalenc. Ben segur que ja en duia alguna de cap, tot i que a mi no em va comentar mai res. La prova és que, poc després, una vegada havia acabat la carrera i s'havia traslladat a viure a la seva vila natal, es va convertir en l'acordionista i director del grup *Els Pescadors de l'Escala* durant uns anys.

RESTAURANT PIZZERIA

SOTAVENT

www.restaurantsotavent.com
restsotavent@gmail.com

Camí Ample, 13
 Tel. 972 773 053
 17130 L'ESCALA
 (Girona)

Mercader: el magnicida que detestava la sardana

Lluís Colomeda

Toc, toc –va fer Jacques Mornard a la porta el dimarts 20 d'agost de 1940. Com és que porta gavadina en un dia tan estiuenc?– va inquirir Natalia Sedova, muller de Lev Trotski. Acabava de donar la benvinguda a la seva casa-fortalesa del districte de Coyoacán (Ciutat de Mèxic) a qui instants després mataria despietadament el seu marit. Amb la mort de Lenin el 1924 havia esclatat una lluita ferotge pel poder entre Trotski (l'hereu natural) i Stalin (l'obscur buròcrata) amb la victòria d'aquest. Trotsky, desterrat el 1929, havia de passar la resta de la seva vida buscant refugi fins recalar, el 1937, a Mèxic.

Jacques Mornard era el pseudònim emprat pel comunista català Ramon Mercader del Rio per amagar la seva identitat. Ramon Mercader, un dels catalans més internacionals i no precisament per una gesta lloable, va nèixer el 7 de febrer de 1913 a Barcelona. Diu l'escriptora Teresa Pàmies

Jacques Monard (Ramon Mercader) a la seva cel·la de la penitenciaría de Lecumberrí al Districte Federal de Mèxic (foto: *Historia gráfica de la revolución mexicana 1900-1970*)

–llavors membre de l'Alianza de la Dona Jove–: “Ramon era un noi ben plantat, simpàtic, molt culte, tot i que una mica exaltat; un esportiu de consideració, un xic presumidet potser... de qui les noies materialment es rifaven”.

El seu pare era Pau Mercader Marina, fill del ric industrial tèxtil Narcís Mercader. La seva mare, Caridad del Río Hernández, era filla d'una família catalano-cubana de terratinents establerta a Santiago de Cuba que, després del Desastre del 98, s'havia traslladat a Catalunya. Caridad i els fills, amb la derrota republicana, s'exiliaren a Rússia. Caridad moriria el 1975 a París amb un retrat d'Stalin a casa seva i maleint occir abans que Franco.

Ramon, militant del PSU, havia estat membre del comitè organitzatiu de l'Olimpiada Popular de 1936. Va participar on els primers combats als carrers de Barcelona a partir de 19 de juliol i va lluitar als fronts d'Aragó i Castella com a comandant d'un batalló de l'Exèrcit Popular. La Pasionària el qualifica a les seves memòries de camarada heroic i abnegat; combatents coetanis el recordarien com un home de gran valor personal i un idealista contra el nazi-feixisme.

Aquell comunista havia posat de manifest el seu rebuig visceral a la sardana. Detestava la sardana perquè la considerava el màxim exponent de la decadència burgesa. O per ser més exacte, en paraules de Teresa Pàmies, “Ramon provenia de la joventuts comunistes, una generació tan absolutament sectària que considerava el ball, i molt més encara la sardana, un instrument despolititzador, d'evasió.. i tan arrelada era la fòbia que alguns joves foren expulsats de la JC per anar a ballar”.

Actitud contraposada a l'esperit conciliador entre anarquisme i alliberament nacional d'Emili Guanyavents (1860-1941) que va reescriure la lletra d'Els Segadors introduint-hi els elements de clara influència llibertària “Com fem caure espigues d'or, / quan convé seguem cadenes”. Talment com

Tomba de Ramon Mercader a l'àrea del cementiri moskovita de Kuntsevo reservada als Herois de la Unió Soviètica en una imatge presa l'agost de 2013 (foto: arxiu de l'autor)

l'apòstol anarquista escalenc Tonet Puig (1886-1960) com va manifestar el 1932 al president Francesc Macià: “Escric sardanes perquè estimo la meua terra, el seu folklore, els seus costums i tradicions”.

Escriu Teresa Pàmies: “Vaig anar a Madrid l'octubre de 1938 en delegació JSUC a una conferència dels companys madrilenys. Dúiem un camió de xampany Codorniu per a una unitat de soldats catalans de l'antic batalló Jaume Graells destinats a l'Alcàrria de la mel. El comandant era Ramon Mercader (...). Recordo d'aquell viatge l'orgull en què ens van mostrar la Llar del Soldat que havien instal·lat als baixos d'una fàbrica. Tots els cartells eren en català. Abundava la literatura catalana i fins havien creat la sardana “Catalans a l'Alcàrria”. Estaven contents i ben orgullosos de la seva obra: la Llar del Soldat i les activitats promogudes (sardana inclosa)”.

“Catalans a l'Alcàrria” és una sardana composta el 1937 pels combatents Joaquim Soms (música) i Lluís Millan (lletra) de la 33 Divisió desplegada a la comarca de l'Alcàrria. Aquesta esdevingué l'himne dels catalans als fronts de Castella. El mestre Soms va fundar amb músics d'aquesta divisió una banda i una cobla. Aquesta sardana, cantada pel tenor Pau Vidal, es va estrenar el 1938 al Teatre Calderón de Madrid amb els màxims honors. Soms, acabada

la guerra, va patir un any de presó per ser l'autor d'aquest “himne separatista”.

Mercader va ser cridat a Mèxic, sota la falsa identitat de Jacques Monard, a atemptar contra Trotsky. El català va ser convidat per Trotsky a casa seva el 20 d'agost amb el pretext d'ensenyar-li un escrit. Va ser quan Mercader li clavà mortalment un piolet al cap, tot i ser atès ràpidament pel metge català Wenceslau Dutrem. Fins al 1950 no es va saber oficialment la identitat de Jacques Mornard. A Mèxic eren molts els catalans que coneixien l'enigmàtic personatge; hi va haver un pacte de silenci per no perjudicar els milers d'exiliats espanyols.

Va romandre vint anys a la presó sense obrir boca. S'havia sacrificat per una ideologia. Passava les hores llegint i escoltant música clàssica. Alliberat el 1960, va viure catorze anys a Moscou amb una nova identitat i va ser condecorat per l'URSS amb l'Ordre de Lenin i d'Heroi de la Unió Soviètica. Des del 1974 i fins a la seva mort el 1978 residiria a Cuba com a convidat d'honor de Fidel Castro. Les seves cendres van ser enviades a Moscou i dipositades, mentre sonava *La Internacional* i *Els Segadors*, en una tomba a l'àrea del cementiri Kuntsevo reservada als Herois de la Unió Soviètica. Tenia 65 anys.

Mercader no va poder complir el seu anhel, un cop mort Franco, de passar els últims anys de la seva vida a la Catalunya natal; havia dit que allò que més desitjava era tornar a Barcelona encara que fos per netejar els seus carrers. El 1977, malalt i sense diners, va demanar sense èxit a Santiago Carrillo i a Dolores Ibárruri *Pasionaria* de poder tornar a Espanya amb la benedicció del PCE. Aquell home que deia detestar la sardana es va sentir català arreu i va conservar sempre amb estimació la seva llengua natal.

GARMABELLA, José Ramón: *El grito de Trotsky* (2007)

MERCADER, Luis: *Ramon Mercader, mi hermano* (1990)

PÀMIES, Teresa: *Quan érem capitans* (1974)

Lliçons d'abisme i altes contemplacions

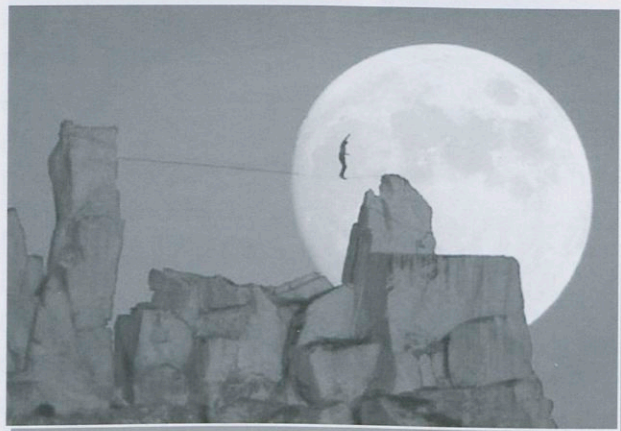
Quim Gibert

«Davalla al cràter de Yocul de Sneffels, que l'ombra de l'Scartaris acaricia abans de les calendes de juliol, viatger audaç, i arribaràs al centre de la Terra. Jo ho he fet. Arne Saknussemm». Desxifrar aquest criptograma serà clau perquè el professor Lindbrock i el seu nebot Axel es llencin a penetrar en les entranyes del sòl. Abans, però, el jove Axel farà uns exercicis de vertigen i d'altres contemplacions.

No oblidem que els viatges iniciàtics segueixen tres fases: la preparació, el viatge –símbol de mort o de mutació– i el renaixement. Just en l'instant d'entrar dins el volcà, Axel compararà el cràter de l'Sneffels amb un enorme trabuc de boca ampla. El noi confessarà que el símil l'espantarà: «descendir a un trabuc quan potser està carregat i pot disparar al menor xoc és cosa de bojós» (en el llibre *Viatge al centre de la Terra*).

Saltant de la literatura fantàstica a la fauna, el film *El viatge de l'emperador* reflecteix l'emigració de pingüins que deixen la seguretat de l'oceà per la dura i extrema regió antàrtica amb l'objecte de reproduir-se. El film va desvetllar entusiasme perquè és una gesta inaudita fruit de l'instint de conservació. Un altre viatge semblant, en ple desert, és el de les camaleones a la recerca d'un mascle amb qui aparellar-se. O bé el dels salmons riu amunt per a poder deixar els ous en un lloc arrecerat. Això explica que els episodis sobre l'esforç titànic en el món animal gaudeixin d'una notable quota d'audiència. I és que aquestes sèries aconsegueixen establir un vincle emotiu amb l'espectador arran de la combinació d'imatges visualment impactants i d'històries sobre l'afany de viure.

Un dels aspectes que ens diferencia els humans de les bèsties és que aquestes no saben que un dia o altre moriran. Francesc Torralba, filòsof, diu que els animals viuen com si fossin immortals: «viuen sense consciència de passat ni de futur, incrustats en el medi, integrats en el tot natural» (en el llibre *Planta cara a la mort*). I precisament perquè ignoren que són mortals, la seva entrega en el camp de batalla els converteix en estrelles televisives. Per això mateix, entre els humans certes formes d'actuar poden ser temeràries. En canvi, quan la persona persisteix,

esdevé infatigable en favor d'una causa, cosa que per a l'escriptor Albert Camus és una conducta d'elogi perquè el mèrit rau en l'esforç i no en l'èxit.

Ho sosté a partir del mite de Sísif, personatge que és obligat a empènyer una pedra grandiosa per la vessant costeruda d'una muntanya. Just quan és a punt de fer el cim, però, la pedra sempre acaba rodant muntanya avall. I així, un cop i un altre, Sísif ha de recomençar. Per Camus, Sísif representa la voluntat de lluitar de forma insubornable, malgrat que les perspectives no siguin afalagadores: «la mateixa lluita per a aconseguir el cim, basta per omplir el cor d'un home» (*Diari de Girona*, 4-4-10).

La independència d'un país com el nostre és un viatge per no deixar de ser, per estendre l'ús de la llengua, per revitalitzar l'autoestima... Però per burlar la mort i mutar-nos nacionalment cal recórrer trams de natura salvatge, de trons, de focs tel·lúrics... És, ras i curt, una baixada a l'abisme. De fet, els personatges de Jules Verne accedeixen a l'interior del globus terraquí per un cràter d'Islàndia. I el mot cràter en islandès és víti, que traduït literalment vol dir infern.

Ara que és possible submergir-se en batiscaf al capdavall de la fossa de les Mariannes, el topant oceànic més profund, també és sa i necessari que els catalans ens prepararem (com l'Axel i altres grans viatgers) davant els abismes inevitables per a l'assoliment de la plenitud com a poble. Per més erupcions volcàniques que desfermem en aquest trajecte tant diabòlic com gloriós.

Psicòleg

Càntic a Mallorca

Joan Barceló i Coll

*Oliveres i ametllers bateguen
en la dolçor del camp mallorquí;
pedres grisenques ennegrides
voregen l'estretor dels camins,
farinosos de pols i en silenci,
al pas feixuc i sonor dels camions.*

*Tot ben simple i diàfan,
seca la terra,
enganxós l'aire humit,
amb la brillantor enlluernadora del sol
i la vibració càlida dels colors.*

*La Serra de Tramuntana
cova en la profunda tendror dels verds,
dins la dolça i manyaga blavor del cel.
La mar jeu, majestàtica, indiferent al rocam,
l'onada sempre perenne i somrient,
i la remor suau dels pins voreja els penya-segats,
la matafaluga olorosa i el fonoll marí encès de goig i grogor.*

*El silenci gravita en solitud sonora,
ocells i sargantanes mostren la seva vivor,
mentre l'alè lliure del mar ondula
i la balma s'enfonsa dins l'onada del temps,
tan incommensurable i profunda,
sense fi ni dimensió humana
dins un ordre còsmic, fugisser, inabastable.*

*L'esperit respira, amb plenitud i conhort,
prop de la Randa inquieta de Ramon Llull
i el recolliment del cor lluminós del monestir de Lluc.
Estem en la pau i solitud de Mallorca,
ben lluny del frenesí turístic,
amb la remor sorda i catàrtica de les cisternes
i el càntic, melós i melodiós, de la parla,
tant reptant i empegueïda, dels mallorquins.*

D'un any ençà. Balanç sardanista (abril 2013 - abril 2014)

Jordi Gallegos i Córdoba

El present article vol ser un resum i balanç de l'activitat més destacada de l'Agrupació Sardanista Escalenca *Avi Xaxu*, en tots els aspectes i àmbits, en el darrer any. Desitgem no tenir cap oblit; en cas de produir-se, no haurà estat intencionadament. Som-hi.

Activitats remarcables

El primer acte destacat fou el 35è aniversari del nom de la nostra entitat, que comptà amb una exhibició de danses catalanes, a cura del *Grup de Danses La Farandola*, i un concert de 7 sardanes desconegudes de Josep Vicens i Juli, amb *La Principal de l'Escala*, cobla que culminà la vetllada amb la interpretació de 3 sardanes del mateix autor per a poder ballar. Pel que fa pròpiament a l'acte protocolari de l'efemèride, es va presentar la nova Junta de l'entitat, es féu el comiat als membres que la deixaven, es tingué un record per a ex-membres o col·laboradors traspassats i es dugué a terme la signatura i acte de donació del penó de l'Orfeó Els Atlants, brodat el 1916 i lliurat per Josep Lluís Vicens i Busquets, i del conjunt de partitures i partícels donades pel mestre Lluís Albert i Rivas a l'arxiu de la nostra entitat.

Foto de família dels actes del 35è aniversari de l'Agrupació Sardanista Escalenca *Avi Xaxu* (foto: Basili Gironès)

El primer cap de setmana, de juny, com és tradicional, es celebra l'Aplec de la Sardana de l'Escala. Com ja es recollia i s'explicava en el de llibret l'any passat, l'anterior edició fou dedicada a la

Colla Gegantera de l'Escala, amb motiu de llur 25è aniversari, i a l'artista Xavier Vila i Mitjà, pare dels gegants i autor del cartell anual de l'Aplec. Pel que fa a la programació, a part de la petita mostra dedicada a en Xavier Vila, el dissabte 1 de juny de 2013 es celebrà, per segona vegada, la Tarda de la Cultura Catalana en la que, organitzada conjuntament amb la secció del pubillatge del CER, a més de l'elecció dels representants de l'Escala (pubilla, pubilleta, hereu, hereuet, dames i fadrins), actuaren la *Coral Jardí del Pedró*, del Casal dels Jubilats i dirigida per na Carme Almirall, i el *Grup de Danses La Farandola*. A més, i per primera vegada, l'Agrupació lliurà els guardons Sardanista de l'Any i Empresa Col·laboradora de l'Any 2013, els quals recaigueren en Finques Xaxu, com empresa, i Josep Vilabrú, com a sardanista i col·laborador. Pel que fa al 38è Aplec de la Sardana, pròpiament dit, batejat per la tramuntana que bufava, estrenà nova ubicació, plaça Catalunya, canvi d'espai que meresqué comentaris i opinions de tot tipus.

La tarda del diumenge 30 de juny, amb la col·laboració de la cobla *La Principal de l'Escala*, la nostra entitat organitzà una audició de sardanes d'homenatge al mestre Lluís Albert, amb motiu del seu 90è aniversari. Durant la ballada, la cobla escalenca interpretà 6 sardanes del mestre Albert i esdevingué un acte seguit per un nombrós públic, amb bastants dansaires i que l'homenatjat agrai molt sincerament als organitzadors.

El dissabte 17 d'agost de 2013, els jardins del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova acolliren la 37a edició del Concert d'Estiu de Sardanes i Música per a Cobla, des de fa 2 anys organitzat conjuntament entre el CER i l'Agrupació. Per a l'ocasió, i sota el títol d'*Estrenes de l'Escala*, la cobla *Ciutat de Girona*, dirigida per Jesús Ventura, oferí un desconegut i atractiu repertori de sardanes estrenades a la nostra vila entre 1909 i 1991, el qual satisféu al nombrós públic que omplia el pati

del centre. Com és habitual, la presentació i comentaris de les peces foren a càrrec de Josep Vilabrú i Ballester.

Foto dels jardins del Centre Cultural Xavier Vilanova, plens de gom a gom, durant el 37è Concert d'Estiu, amb la cobla Ciutat de Girona (foto: Robert Carmona)

La nit del divendres 13 de setembre de 2013 es dugué a terme la 10a edició d'un acte ben consolidat, que ja per aquella edició prengué el nom de Nit dels Compositors i Músics de Cobla de l'Escala, ocasió que fou aprofitada per a completar l'homenatge al mestre Lluís Albert amb motiu dels seus 90 anys. Dirigida per Joan Fañé i per Núria Casamort, com a flabiol director, la *Gran Cobla Escalenca* fou formada per més de 50 músics i interpretà a la perfecció les peces escollides per a l'ocasió, les quals composicions foren el delit dels oients i feren ballar a l'abundós públic dansaire que omplia de gom a gom la plaça de la Sardana. Seguidament, i com és habitual, els músics participants foren convidats a un petit refrigeri i se'ls féu un petit obsequi, com agraïment.

Amb motiu del 40è Aplec St. Martí d'Empúries, juntament amb els veïns del llogarret, la festa major emporitana revestí més solemnitat i, per aquest motiu, els actes abraçaren tot el cap de setmana del dissabte 9 i el diumenge 10 de novembre de 2013. Els actes novedosos foren: una visita guiada i comentada de la història i restes del nucli de St. Martí, a cura de l'arqueòleg Joaquim Tremoleda, el dissabte al migdia; una exhibició de danses catalanes, amb el *Grup de Danses La Farandola*, el dissabte a la tarda, i la 1a Caminada Popular de St. Martí, que uní la plaça

de l'Ajuntament i la plaça Major de St. Martí, el diumenge al matí. La resta d'actes foren els habituals dels darrers anys: l'ofici solemne amb acompanyament de coral (en la present el *Barcelona Chamber Choir*), el diumenge al migdia, i l'audició de sardanes amb *La Principal de l'Escala*, el mateix dia a la tarda. Com sempre, a la mitja part es vengueren castanyes i berenar típic de la diada per a recaptar fons per sufragar les despeses de les activitats sardanistes.

Com ve essent també de costum, l'Agrupació participà amb una parada en la 5a Fira i Mercat de Nadal de l'Escala, celebrada en els carrers i places cèntriques del nucli antic del divendres 6 al diumenge 8 de desembre de 2013. Els beneficis obtinguts de la venda de productes nadalencs de pastisseria, loteria nadalenca i material sardanista, més les contribucions i aportacions de patrocinadors, foren destinats a costejar les despeses del 8è Aplec del Sol Ixent de Montgó, que es celebrà l'1 de gener de 2014 al mirador de la torre de Montgó. Amb la participació de la cobla *Foment del Montgrí*, que interpretà magistralment el repertori previst, i la presència de més de 350 persones, l'acte fou un èxit i ben aviat es consumiren els quasi 50 litres de xocolata desfeta preparats per a l'ocasió.

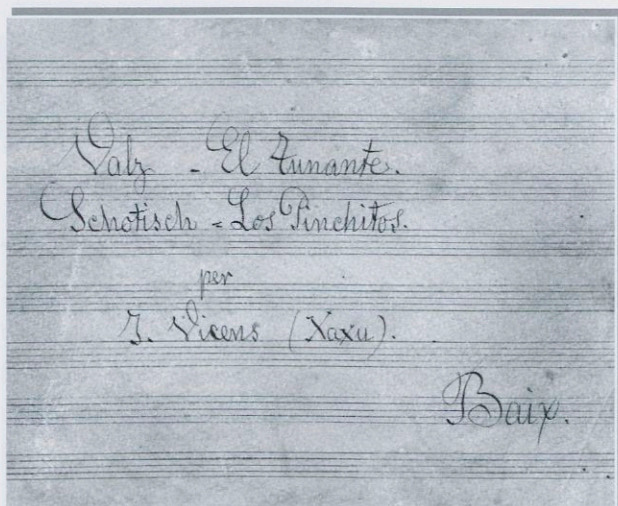
Pel que fa a les activitats, a més del 45è Curset per aprendre a ballar comptar i repartir la sardana, que cada any organitza la nostra entitat amb dues sessions per a mainada de 3 a 14 anys, al migdia, i de 15 anys endavant, a la tarda, la darra organitzada per l'Agrupació ha estat l'autocar per anar al Barcelona Teatre Musical a veure la representació de la famosa, i alhora desconeguda, obra *La Santa Espina* (de 1907), amb lletra d'Àngel Guimera i música del mestre Enric Morera, que tant de ressò ha causat als mitjans de comunicació escrits i audiovisuals. Fou el dissabte 15 de març i des de l'Escala es desplaçaren un total de 25 persones per assistir a la representació.

I encara, l'Agrupació ha participat amb una parada, per a vendre material sardanista (cd, samarretes, llibres de sardanes, etc.) i explicar la nostra entitat, en el marc de la 1a Fira d'Entitats Escalenques, el passat diumenge 27 d'abril.

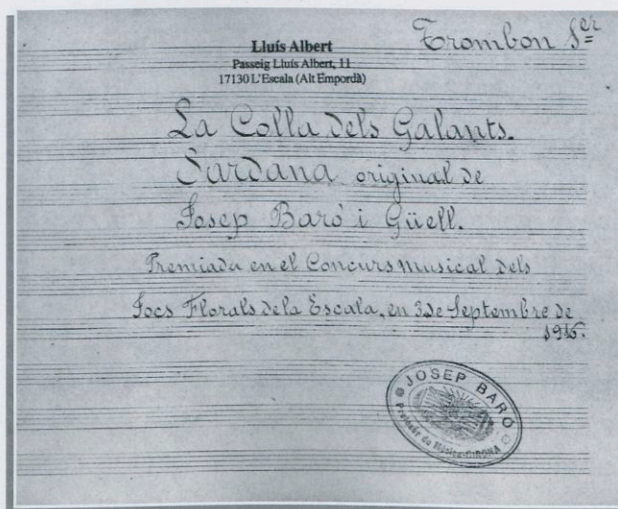
Arxiu, publicacions i difusió

Pel que fa a l'arxiu, cal destacar la incorporació del fons que l'any passat ens donà el mestre Lluís Albert. El citat fons és format per més de 200 plecs de composicions musicals, la majoria d'ells originals i manuscrits, i que abracen cronologies des de final del s. XIX fins a la dècada del 1980. Pel que fa a la categoria musical, la major part dels més de 450 títols que conformen el llegat són sardanes, però també s'hi compten peces per a orquestra: balls vuitcentistes, ballables, marxes de processó, peces de concert, etc. Tot i que ja es farà una presentació formal dels resultats obtinguts i se'n farà difusió, podem avançar que, entre les citades obres, s'han descobert petites perles desconegudes: moltes sardanes per a cobla o orquestra de Josep Vicens i Juli (*La cançó de les mares, La Font de la Victòria, La cançó dels pastors, La saeta, La moronga, La rondallera, La mascarita, La fontana, La Marieta, La pitada, La Paula...*) i també nombrosos ballables del mateix compositor (els valsos *El Curro* o *El Tunante*, els pasdobles *El ataque* o *La Corrida*, la polca *La Tranquila*, el xotis *Los pinchitos*, l'americana *La enamorada*, etc.), 4 sardanes desconegudes de Josep Ma. Vilà i Saliner (*Primavera, Cants amorosos, Sentint campanes i Plorant l'agonia*), plecs de sardanes llargues de Pep Ventura, sardanes de Pere Rigau (*La gardènia, L'oreneta, Canigó, La pastoreta*, etc.) o la sardana *La Colla dels galants*, de Josep Baró i Güell (premiada en el concurs musical dels Jocs Florals de l'Escala de 1916, organitzats per l'Ateneu Víctor Català), entre moltes d'altres. Actualment, s'està finalitzant el procés d'ordenació, catalogació, inventari i conservació d'aquest fons, el qual, com tota la resta de fons i l'arxiu de l'Agrupació, està a disposició i obert a tots els músics, cobles i investigadors que el vulguin consultar.

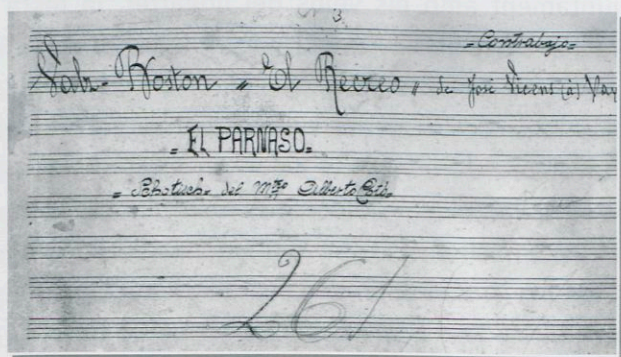
Precisament, el músic Lluc Vinentini, jove compositor, dansaire i flabiolaire de la cobla *Els Casenoves*, es va posar en contacte amb nosaltres per a cercar sardanes obligades de flabiol per tal de preparar un treball de fi de carrera per als estudis que actualment cursa a l'ESMUC. Satisfactòriament, ha descobert i localitzat més d'una quinzena d'obres al seu interès, fet que a nosaltres ens omple de satisfacció.

Cobertes de dos dels plecs que s'engloben en el fons que el mestre Lluís Albert donà a l'Agrupació l'abril de 2013 (Fons Lluís Albert. Agrupació Sardanista Escalena Avi Xaxu)

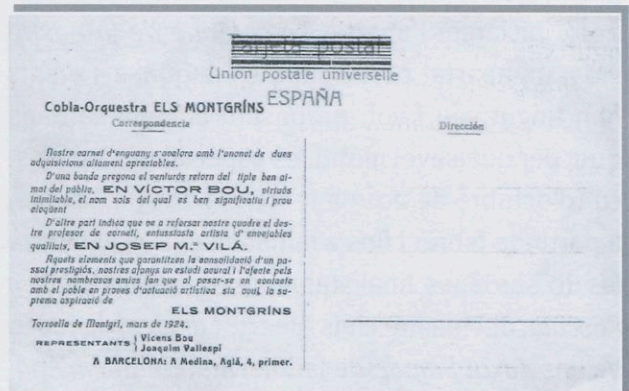
Com a recuperació de documents, també hem d'anotar les contribucions que ens fan arribar companys, amics i investigadors. Aquest és el cas de Jaume Nonell, de Sabadell, que ens ha tramès una còpia del vals *El Recreo*, de Josep Vicens Xaxu, o el del músic d'Amer, Josep Loredó, que ens ha fet avinent dos carnets propagandístics de les cobles *Els Montgrins* i *La Bisbalenca*, corresponents a les

Coberta del plec que conté el vals *El Recreo*, de Josep Vicens (composició cedida per Jaume Nonell)

temporades 1924 i 1930, en els quals figuren els músics escalencs Josep Ma. Vilà i Saliner i Enric Hereu i Sallés, respectivament. No obstant això, el document gràfic més important i valuós que s'ha pogut recuperar, tal vegada, és la instantània que

el fotògraf gironí Valentí Fargnoli prengué a l'Estartit durant la processó de Corpus de 1918, la qual processó fou acompanyada musicalment pels membres de *La Principal de l'Escala*, tal com testimonia la imatge presa.

Anvers i revers del carnet propagandístic de la cobla Els Montgrins per la temporada 1924-25. Assegut, el segon per la dreta, és Josep Ma. Vilà i Saliner
(foto: Valentí Fargnoli. Museu de la Postal, de Xavier Romero; cedit per Josep Loredó)

Portada i fotografia del carnet propagandístic de la cobla La Bisbalenca per la temporada 1930-31. Dret, el segon per la dreta, és Enric Hereu i Sallés
(col·lecció Museu de la Postal, de Xavier Romero; cedit per Josep Loredó)

La processó de Corpus de l'Estartit, l'any 1918, acompanyada musicalment per La Principal de l'Escala (foto: Valentí Fargnoli; cedida per Josep Loredó)

Pel que fa a la difusió, l'Agrupació continua produint i duent a antena, de forma setmanal i a ràdio l'Escala, el programa *Obligat de Sardana*, que ja ha sobrepassat els 930 programes des que nasqué l'octubre de 1995. A redós d'aquest programa radiofònic, el passat mes d'octubre de 2013 iniciarem l'apartat *La sardana de la nostra vida*, un apartat participatiu en el qual els oients han tingut veu i vot, proposant aquella sardana que, per qualsevol motiu, és especial per a cadascú (d'octubre de 2013 a febrer de 2014) i, llavors, a partir de febrer i fins a mitjan maig, votant entre les 10 sardanes finalistes, que han estat: *Cant a l'Escala*, del mestre Lluís Albert; *Carícies*, de Josep Vicens Xaxu; *Empar*, de Jaume Vilà; *Girona m'enamora*, de Ricard Viladesau; *La Roca del Cargol*, de Josep Vicens Xaxu; *Llevantina*, de Vicenç Bou; *Records de l'Escala*, de Ferran Says; *Sant Martí del Canigó*, de Pau Casals; *La Santa Espina*, d'Enric Morera, i *Somni*, de Manel Saderra. La sardana guanyadora i més votada s'interpretarà, precisa-

ment, en el marc del 39è Aplec de la Sardana d'enguany.

En el camp de les publicacions, i com a projecte, fa mesos que l'Agrupació treballa en el 2n volum de la col·lecció de cd *L'Escala recorda...*, en la present dedicat a Pere Mercader i Andreu. Esperant obtenir els recursos necessaris per mitjà de patrocinadors, la nostra entitat malda per a poder fer realitat aquest enregistrament que, seguint l'estructura del primer, desvetllarà moltes composicions desconegudes de Pere Mercader, alhora distribuint-les per etapes i acompanyant-les amb una breu biografia de l'autor i una breu descripció de cadascuna d'elles.

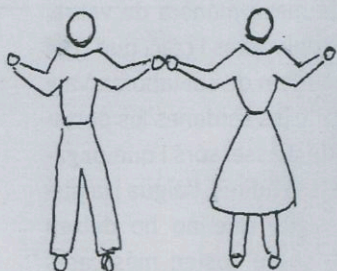
Finalment, per cloure aquest article, i recollint la bona suggerència de l'amic, col·laborador i veterà sardanista Josep Vilabrú i Ballester, fem públic l'estat de comptes del 38è Aplec de la Sardana de l'Escala 2013, per a deixar-ho tot clar sobre blanc i tot esperant poder-ho fer durant tots els anys que la nostra entitat organitzi l'Aplec.

Estat de comptes de l'Aplec de la Sardana 2013

Despeses		Finançament	
Cobla Ciutat de Girona	2.700,00	Ajuntament de l'Escala	4.300,00
Cobla Rossinyolets	1.600,00	Agrupació d'Aplecs	1.943,50
Cobla Principal de L'Escala	1.500,00	Agrupació Avi Xaxu	
Dinars cobles	545,00	(Venda samarretes, cds, rifes,	
Dinar concurs "Vine a l'Aplec"	36,00	patrocinadors, anunciants	
Sonorització i presentació	600,00	i donatius)	3.677,25
SGAE	80,90	Total	9.920,75
Plaques homenatge	282,00		
Rams de flors	40,00		
Banda pubilla	60,00		
50% Impremta llibres Aplec	1.842,50		
Cartells, guies, llibrets, impresos...	438,50		
Varis	195,85		
Total	9.920,75		

POEMA NAÏF
L'ESCALA — LA SARDANA — L'APLEC

A la vila de l'Escala
veig persones adelerades.
Caminen amb rapidesa.
Cap a la plasa falta gent!
es diuen unes a altres.

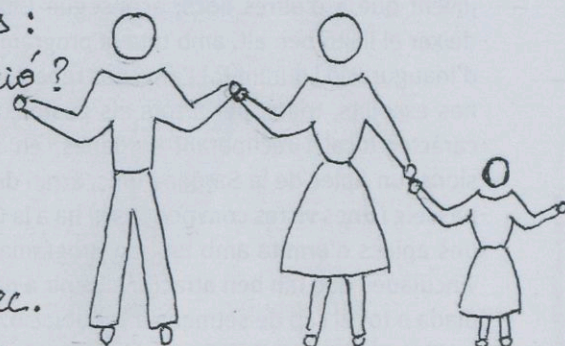

Fan via a la trobada,
que aplega els balladors
de sardanes anunciades.

Un visitant fa preguntes:
Què és aquesta aglomeració?

Quina festa se celebra?

És la diada anual
festejada a l'Escala
amb motiu del seu aplec.

És l'aplec de la sardana
en el qual hi cap tothom.

Som-hi, doncs, cap a la plasa
a gaudir del sardanisme
que tot ballador abraça.

Les rotllanes que s'hi formen
donen sentit a la festa.

Cada any són bastant nombroses.

Unes, petites; altres, grans,
soltas, d'una en una;

concentriques, de tant en tant.

Escalenques, escalenes

i balladors forans,

eterns aimants de la sardana,

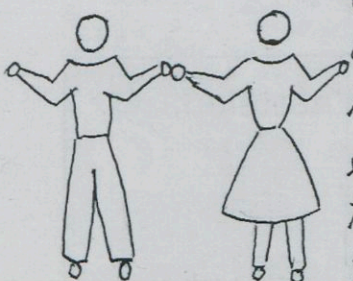
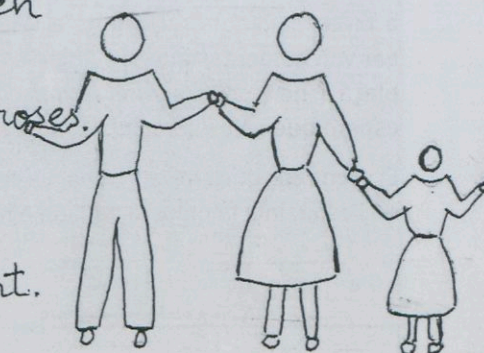
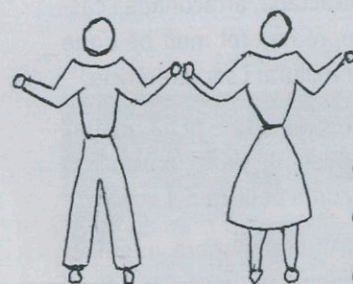
tots agafats de les mans,

bellugant els peus alhora,

enaltiu la nostra dansa

amb amor i perpetuitat.

Per què l'aplec de sardanes
sempre ens ha captivat?

Pilar Pellicer, de Gispert
L'Escala, 2-5-2014

Surrealisme sardanista a l'Escala

Víctor Puig

Sóc un sardanista figuerenc que ve a les activitats sardanistes que s'organitzen a l'Escala des de fa molts anys. Vaig ser espectador de com les sardanes a l'Escala quan les duia el CER van anar de capa caiguda. Les coses van començar a canviar quan fa uns anys va començar a portar les sardanes l'Agrupació *Avi Xaxu* i, al meu entendre, ho han fet molt bé. A les audicions d'estiu, cada cop més gent, molt bon ambient i més jovent que a d'altres llocs; aconseguir Ciutat Pubilla i deixar el llistó ben alt, amb tota la programació d'actes d'inauguració i durant tot l'any; uns repertoris de sardanes escollits, triats, per a tots els gustos, amb marcat caràcter local i recuperant sardanes, en moltes ocasions; un Aplec de la Sardana únic, arran de mar, en un passeig i unes vistes com poques hi ha a la Costa Brava; uns aplecs d'ermita amb un bon programa d'activitats vinculades que fan ben atractiu el venir a passar tota la diada o tot el cap de setmana a la població.

Al meu entendre, una molt bona organització i una forta implicació per part dels membres de la seva entitat. L'any passat, però, vaig començar a percebre que les coses no anaven del tot bé. Primer, em vaig trobar que l'Aplec es va dur a terme a la plaça de Catalunya. Vaig preguntar a altres sardanistes i em van comentar que semblava que s'havia imposat l'emplaçament sense haver-ho debatut; tot i que feia vent, vaig trobar a faltar balladors recurrents a l'Aplec i encara altres em van comentar que si l'Aplec es passava a fer a la plaça i no podien veure el mar, deixarien de venir; espero que no es compleixi.

El segon cas que em vaig trobar va ser el de les sardanes de l'estiu. Ja a la primera ballada em vaig adonar que la

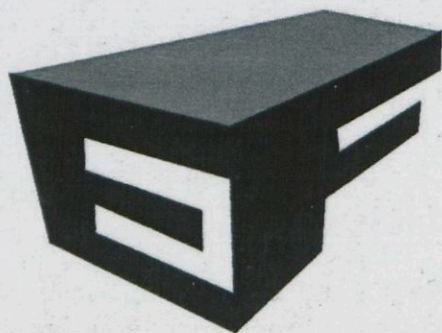
gent de l'Agrupació *Avi Xaxu* no tenia la clàssica parada de productes per fer quatre calers més per a les despeses de les sardanes, ni la bandera, ni a ells. Àdhuc no es feien els sorteigs que, a la meua manera de veure, ajudaven a costejar els gastos dels actes i crec, que com a sardanista de peu, tots hi hauríem de col·laborar. Vaig preguntar a gent i em van dir que les sardanes les portava l'Ajuntament, amb l'ajuda de 2 assessors i que pagaven a un senyor perquè posés les cadires, l'aigua i la pissarra amb les sardanes. O sigui, que no ho deixen organitzar als sardanistes i a sobre costen més cares perquè es paga a una persona? Al·lucino.

I encara, aquest any, em vaig assabentar que els dos aplecs d'ermita de l'Escala per al 2014 també els organitzaria l'Ajuntament i que l'Agrupació només faria l'Aplec i les altres activitats per a les que trobi patrocinadors. Realment, no m'estranyaria que aquesta gent, que tant s'ho sent, es pugui sentir maltractada, arraconada i castigada per una feina que sempre han fet molt bé i que tots els esforços han estat per millorar i ser referència.

Amb aquest panorama, em pregunto: que hi ha un atac de banyes? Atac de gelosia? Ànsia de protagonisme? O simplement que no són de la corda política del govern?

Jo no sé a què és degut que l'Ajuntament ara vulgui fer les sardanes de la població quan té una entitat molt coneguda i reconeguda per molta gent i treient-los la feina que amb tantes ganes, il·lusió i encert fan. Per mi, que sóc de Figueres, em sembla tot molt més surrealista que no els quadres d'en Dalí.

Figueres

EDIFRED

**Maquinària d'hosteleria
i alimentació**

Ctra. de Roses, 33

17600 **FIGUERES**

Tel. 972 501 855 - 972 508 702

Servei urgències 24 h:

608 514 141

Fax: 972 514 008

www.edifred.com

E-mail: info@edifred.com

*És la plana empordanesa
un estoig de cants i amors,
un fogar de llum encesa
que a tothora abranda els cors.*

*Dins un cel blauós i clar
els pobles hi fan sardana,
l'un amb l'altre es don la mà
sens trencar mai la rotllana.*

*Tot sorolla, tot somriu,
tot brilleja entorn la dansa,
a tothora espurna viu
un desig de deslliurança.*

*Des del mar al Canigó,
sobre el pla, dalt la muntanya,
hi floreig una cançó
que a tot temps ens acompanya.*

*Cançó eterna d'amistat
que ja ens parla dels besavis,
que desclou els nostres llavis
per cantar la Llibertat.*

(cançó, 1929)

Una història més

E. A.

El professor Raúl Romeu, sempre feia el mateix recorregut per anar cap a l'escola. Per veïnatge, molt sovint coincidíem passant per la mateixa vorera. Acostumava a vestir de negre o era gris, tant li fa, la foscor predominava en la seva indumentària. No li sabia dir l'edat. Quaranta, potser? El somriure inexistent, la seva salutació era un tímid gest amb el cap i una lleugera distensió del llavis on podies entendre que t'havia dit, adéu.

Impecablement vestit, el pas llarg, sobresortien per sota la vora dels pantalons, elegantment, les sabates de cuir marró, moda italiana. En alguna ocasió es devia pensar que el "repassava", res més lluny. El cas era que em fascinava el refinat gust en el calçat que destacava per sobre la sobrietat d'en Romeu.

Tots el coneixíem, feia anys que exercia de mestre en el poble, donava respecte a la classe i era un bon educador. En el seu àmbit, expressava les paraules justes per informar-te de les avaluacions, del que s'havia de reforçar, etc. Formava part del conjunt de peces humanes integrades a la vila, això sí, allunyat d'estridències i participacions populars que no fossin les decretades per l'escola.

No te'l trobaves mai al bar de la plaça, ni fent de tant en tant un cafè, com el que estava fent ara jo, amb l'Elsa, una companya que, als quaranta i dos anys estava a punt de ser àvia. Aquest imminent estat no li provà gaire bé; considerava que era massa jove perquè li diguessin "iaia", encara bo que ha tingut uns mesos per pair-ho i ara que la seva filla està a punt de parir està cada vegada més il·lusionada.

Assegudes al racó preferit de la cafeteria, –confessor psicològic de les nostres debilitats– des de la finestra veia venir en Romeu.

– El seu calçat, firma italiana. –L'Elsa, ja sabia de qui li parlava.

– És possible que et afixis en aquest detall? Llàstima que sigui tan poc sociable. Et dic una cosa, noia: la seva dona, la Júlia, no s'hi deu pas fer gaire tips de riure amb ell. Ves, què hi farem.

La filla de l'Elsa va tenir la criatura, una nena. Em vaig desplaçar per anar-les a visitar. Era diumenge a mig matí. Al passar per l'entrada de l'hospital, em semblà veure en Romeu a punt d'agafar l'ascensor. Portava una motxilla bastant voluminosa repenjada en un costat d'espatlla, tot plegat molt sospitos. La curiositat m'apressà el pas per assegurar-me que l'era. Ah! quina ràbia, no vaig ésser-hi a temps. Segurament m'havia confós.

A l'habitació, hi havia un munt de gent; les recentment estrenades àvies, els dos avis i jo. La néta de l'Elsa, era

preciosa, cara rodona com ella. Després d'estar-m'hi una estona prudent, em vaig acomiadar, elles tot agraint-me el ram de flors que les hi havia portat. L'Elsa volgué acompanyar-me fins a l'ascensor. Em vingué al cap el professor i li digué que l'havia vist.

– Amb una motxilla, aquí? I dius que no el semblava? Doncs no el seria i ja està. –M'exclamà resolutiva, amb ganes de tornar a l'habitació amb el seu "bombonet".

L'ascensor estava ple de gent, es veu que l'altre estava avariàt. Un cop a dins, pujàvem, quan jo el que volia era baixar. Em vaig mig recolzar al costat d'un home voluminós, premsada, no em podia ni bellugar. Amb la mirada clavada al terra, vaig reüllar unes magnífiques sabates de pell que m'eren familiars, no m'havia adonat que, amb qui em recolzava era un "clown". La confluència de pensament m'avocava cap a una direcció, a l'instant mateix que la porta s'obria i l'home desapareixia en direcció no sé on. Sortí a empentes de l'ascensor a punt de tancar-se.

Em trobava a la planta d'oncologia infantil, vaig internar-me pels passadissos. La porta oberta d'una habitació i la rialla d'uns nens van fer acostar-me sense arribar a traspasar-la.

El pallasso s'enfundava en uns pantalons amples, faltava un pam per arribar-li als peus, per sobre duia una camisa de colors llampants, mal pintats, uns ulls i uns llavis riallers, amb el típic nas vermell, gesticulava exageradament i els feia riure amb els acudits que improvisava segons l'edat, els feia jocs de màgia senzills, els nens estaven encantats i els pares també.

El pallasso sens dubte era feliç. Abans que acabés, me'n vaig anar. Indagant a la sala, és veu que aquest animador, anava a l'hospital, dos o tres cops al mes.

No vaig deixar passar gaires dies en presentar-me a casa del professor Romeu, la seva dona m'obrí:

– En aquests moments no hi és, si el vols esperar, no tardarà gaire.

– No, no cal, si us plau Julia dóna-li aquest regal de part meva amb molt d'afecte (una capsa de ratlles de colors bastant gran). Ah, i aquesta nota.

La Júlia hi féu un cop d'ull, esclatant-li una rialla.

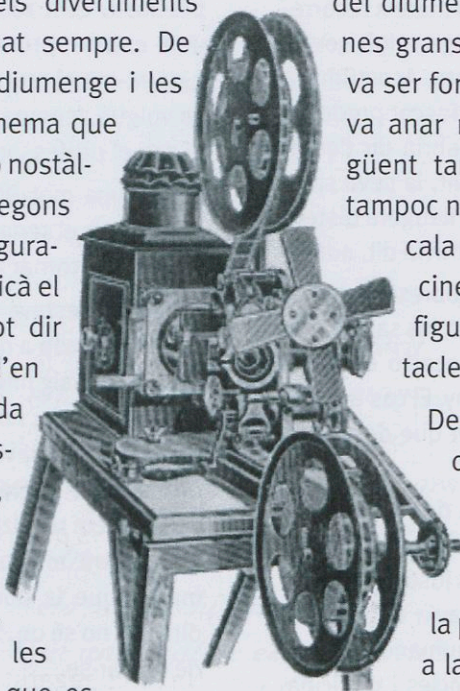
– D'acord, gràcies, li donaré. –tot aguantant el somriure.

A la capsa hi havia uns sabatots de color blau, amb una puntera desproporcionada amb tot d'estrelletes vermelles, i la nota no deia res més que: "Senyor pallasso, no se'ls oblidi!"

Va de cine

Pilar Pellicer, de Gispert

El cine ha estat per mi un dels divertiments "hobbys" preferits. M'ha fascinat sempre. De petita, festejava, amb anhel, el diumenge i les festes assistint a la sessió de cinema que tenia lloc a l'Escala. Recordo, amb nostàlgia, els cines que hi havia. Segons m'han dit, abans de l'any 1936, figura el cine Catòlic. Més tard s'hi ubicà el Pòsit de Pescadors. Però, es pot dir que els dos primers foren la sala d'en Rafel Sureda *Rafelito* –coneguda per ca l'Hereu– i ca la Viuda. Després de la Guerra Civil espanyola, va sorgir el cinema Cate (Catòlic), conegut també per altres noms –Jaça, Cine Centre, can Panxo–. Quan es tancà, es projectaren les pel·lícules a ca les Monges fins que es canvià la ubicació. Aleshores va fer acte de presència el cine Cacauet, anomenat així per la gran quantitat de cacauets que s'hi menjaven, tot gaudint de la projecció. Instal·lat on hi havia hagut la sala de ca la Viuda, va tenir una existència efímera. També és del meu record el cine Pequíu que, després d'uns anys de gran activitat, tancà les portes. La població de l'Escala en desitjava un que suplís Pequíu, raó per la qual el nou cinema Catalunya –s'inaugurà el 24 de juny de 1980– fou acollit amb entusiasme. En un principi, una multitud adelerada omplia la sala, tant en la sessió del disabte a la nit com en les dues

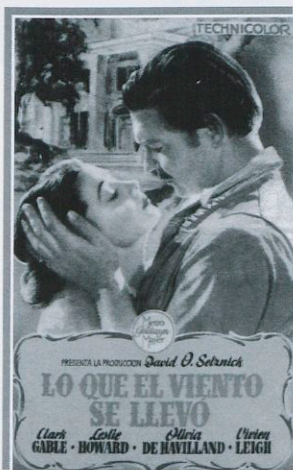

del diumenge. Tant els joves com les persones grans s'hi abocaren amb eufòria. L'inici va ser força exitós; però l'entusiasme inicial va anar minvant fins al declivi i el consegüent tancament. Una segona temptativa tampoc no va donar el resultat esperat. L'Escala quedava altra vegada òrfena de cinema. El Catalunya, malauradament, figura com a l'últim reducte de l'espectacle cinematogràfic de l'Escala.

Des de llavors, els cinèfils hem hagut de conformar-nos a veure pel·lícules per mitjà de la televisió, si no volem sortir de casa. Ara bé, no és el mateix mirar un film projectat a la petita pantalla (televisió) que veure'l a la pantalla gran (cinema). El canvi és notable. S'adverteix millor la diferència

quan una mateixa pel·lícula és vista en les dues modalitats. En el cine les imatges ampliades, el so, la música... donen una millor perspectiva i un encant especial. Hi ha qui diu que el lleó de la Metro, vist a la televisió, és com un gatet. El cine està canviant. S'acabarà la projecció de pel·lícules analògiques perquè es farà en digital. Això significa que molts pobles no podran gaudir de cinema a casa, perquè els projectors són molt cars i només en tindran els grans complexos de sales, a les ciutats.

A Europa, ja hi ha 10 o 12 països que estan digitalitzats al 100% com Gran Bretanya, Dinamarca, Suècia, Holanda, Suïssa,... França ha arribat al 100% de pantalles digitals (estiu 2013), gràcies, en part, a ajuts econòmics públics i a una legislació que garanteix que qualsevol habitant del país tingui una pantalla de cinema digital, com a màxim, a 40 quilòmetres de distància. L'Estat espanyol i Itàlia són dos països que van més enrere. Es calcula que el 31 de desembre de 2015 serà el final de les projeccions amb pel·lícula de cel·luloide. Això no vol dir que aquest format desaparegui, ja que es continuarà projectant en filmoteques, en museus...

Durant la meva infantesa, la major part dels films eren en blanc i negre. Alguns es projectaven per episodis, interromputs en la part més interessant. La projecció acabava després del previ avís reflectit en la pantalla: “Continuará” (en castellà, per descomptat). El públic quedava amb ganes de veure el final de la trama, fet que implicava el desig de tornar al cine el diumenge següent.

A mi totes les pel·lícules m'agradaven, exceptuant les de terror. Són d'aquella època: *El signo del zorro*, *La espada de Damasco*, *Atrapa a ese fantasma*, *Las mil y una noches*, *Tarzán*, *Tarzán y su hijo*, *Tarzán en Nueva York*... M'agradaven les còmiques de Bud Abbott i Lou Costello i les de Stan Laurel i Oliver Hardy. Aquests dos últims formaven la parella còmica per excel·lència, popularment coneguts com “el gras i el prim”. Les protagonitzades per Shirley Temple (de nena) m'encantaven, així com les d'en Charlot.

Durant la meva joventut, vaig anar destriant les que m'agradaven més. Avui en dia, amb les pel·lícules que he vist, he après a distingir-les millor. El nombre de preferides ha quedat restringit a les que qualifico de bones o molt bones, malgrat que, en alguns casos, la crítica cinematogràfica no les valori d'acord amb el meu criteri, o viceversa.

El treball interpretatiu d'actrius i d'actors és rellevant per a l'èxit del film i per a la fama i reputació dels intèrprets. Estrelles del setè art és l'epítet que s'atribueix als artistes cinematogràfics que saben interpretar, igualment de bé, qualsevol paper que se'ls assigni. Si el director aborda un tema interessant i atraient, aplicant-hi l'enginy necessari, s'obté un film excel·lent que, de ben segur, satisfà l'espectador.

La meva experiència en el cinema m'ha portat a ser crítica i exigent per determinar la categoria artística dels films. Ara miro, minuciosament, els factors implicats, a diferència d'abans que em passaven bastant desapercebuts. Les pel·lícules d'aventures, de l'oest americà (western), comèdies... que eren les meves preferides, han quedat relegades a un segon pla per donar pas a les històriques (algunes, biogràfiques), dramàtiques, d'intriga, de suspens, bèl·liques...

He procurat de veure, sistemàticament, pel·lícules de directors destacats. Les dirigides per Roman Polanski, John Ford, John Huston, Alfred Hitchcock, Clint Eastwood, Martin Scorsese, John Cassavetes, Richard Brooks, Elia Kazan, entre d'altres, han estat un èxit. La tasca del director és rellevant. Busca els indrets naturals o els decorats idonis per a la filmació, suggereix l'estil interpretatiu dels actors, aplica els efectes especials adequats...

Un punt negatiu d'algunes pel·lícules, per mi, rau en el seu fons musical. En algunes és impossible de captar nítidament el diàleg dels intèrprets. La música de fons, forta, estrident, dificulta en gran manera, entendre bé el llenguatge oral. Aquesta circumstància desacredita l'aptitud del director i del muntador, segons el meu punt de vista. Sóc partidària d'acoblar música als films sempre que sigui suau, adequada i no interfereixi en els diàlegs. En la major part de pel·lícules franceses, el so musical gairebé hi és absent. N'hi ha que són musicades quan els actors no parlen. En altres, la música de fons és tan subtil i elegant que mereix ser recordada. És el cas dels films: *El tercer hombre*, *Raíces profundas*, *Casablanca*, *Lo que el viento se llevó*, *El padrino*, *Carros de fuego*, *El árbol del ahorcado*, *Solo ante el peligro*, *La Strada*, *Sin perdón*, *Orfeo Negro*, *Lawrence de Arabia*, *El puente sobre el río Kwai*, *El apartamento*, *El hombre tranquilo*, *El Álamo*... entre altres. Algunes les he vistes més d'una vegada. Em pregunto: ha estat pel director, per l'argument, pels actors, per la música...? No hi ha dubte que tots plegats m'hi han empès.

L'Escala, 27 de març de 2014

Índex

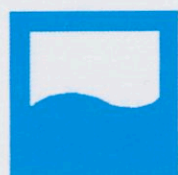
Visca l'Aplec! La Comissió Organitzadora	1
Benvinguts a l'Aplec. Estanislau Puig i Artigas.....	3
Els nostres herois. Joaquim Rucabado i Aguilar.....	5
Nou president i nova Junta. Jordi Gallegos i Córdoba	7
Érem, som i serem.....	9
Barcelona Capital de la Sardana	11
Pregó de la Capitalitat de la Sardana Barcelona 2014. Màrius Serra.....	12
Premis Capital de la Sardana	15
L'Escala es vesteix de festa en el seu 39è Aplec de la Sardana. Sebastià López ..	19
L'abecedari d' <i>Els Pescadors de l'Escala</i> . Joan Brugués i Casademont	20
Actes previs de l'Aplec.....	27
XXXIX Aplec de la Sardana de l'Escala	28
Estrenes i recuperacions de l'Aplec	31
Principal de l'Escala	33
La sardana, dansa nacional de Catalunya. Joaquim Armengol	35
El monument a l' <i>Avi Xaxu</i> . VILI – GRAN	36
En <i>Litus</i> i <i>Els Pescadors de l'Escala</i> . Pere Juhé i Oriol.....	38
Mercader: el magnicida que detestava la sardana. Lluís Colomeda	40
Lliçons d'abisme i altes contemplacions. Quim Gubert	42
Càntic a Mallorca. Joan Barceló i Coll	43
D'un any ençà. Balanç sardanista (abril 2013 - abril 2014). Jordi Gallegos i Córdoba	44
Poema Naïf, L'ESCALA – LA SARDANA – L'APLEC. Pilar Pellicer, de Gispert	49
Surrealisme sardanista a l'Escala. Víctor Puig	50
PRioRITatS. AssumpCostals	51
Empordà lliure. Joan Foment.....	52
Una història més. E. A.....	53
Va de cine. Pilar Pellicer, de Gispert.....	54

Nota: La Comissió Organitzadora es reserva el dret d'alterar aquest programa, si causes imprevistes l'obliguessin a fer-ho, i a desestimar articles no adients a la temàtica del butlletí.

El nostre sincer agraïment a tots els qui han col·laborat en aquest butlletí. Gràcies a ells s'ha pogut portar a felicitat.

Edita: CER i Agrupació Sardanista Avi Xaxu (900 exemplars) Portada: F.X. Vila Maquetació: Fotocomposició Roger

SERVEI MUNICIPAL D'AIGÜES

Sorea

Ronda del Padró, 5
17130 L'ESCALA

Tel. 972 771 624 / 972 772 731

Passeig del Mar, 4

Tels. 972 77 02 89 - 972 77 06 66

Fax 972 77 44 72

17130 L'ESCALA (Girona)

info@escalacenter.com

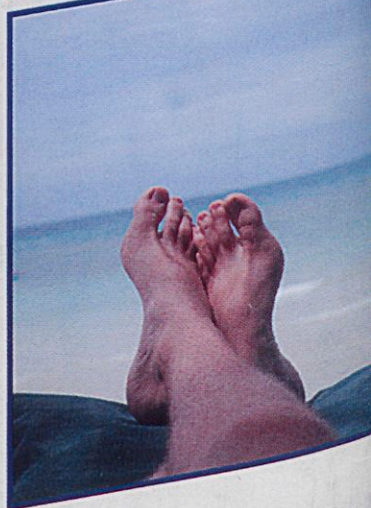
www.escalacenter.com

CAMPING / CARAVANING

COSTA BRAVA

Camping Bungalows Caravaning

www.campingscala.com

